

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Podpora sportu a tělesné kultury ve vybraných krajích ČR

Promotion of Sport and Physical Culture in Selected Regions of the Czech Republic

Student:

Bc. Veronika Kosíková

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Martina Halásková, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Veronika Kosíková**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Podpora sportu a tělesné kultury ve vybraných krajích České republiky
Promotion of Sport and Physical Culture in Selected Regions of the
Czech Republic

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Politika sportu a tělesné kultury v České republice
 3. Podpora sportu a tělesné kultury ve vybraných krajích
 4. Finanční zdroje na podporu sportu ve vybraných krajích
 5. Zhodnocení podpory sportu ve vybraných krajích
 6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8.
DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. Ostrava: VŠB - TU Ostrava, 2015. 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4.
NOVOTNÝ, Jiří et al. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Martina Halásková, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 22.04.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„ Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 22. dubna 2016

Veronika Kosíková

Poděkování

„ Ráda bych poděkovala doc. Ing. Martině Haláskové, Ph.D. vedoucí mé diplomové práce za vstřícný přístup a cenné rady při odborných konzultacích i za čas, který mi věnovala při zpracování této práce.“

Obsah

1 Úvod	5
2 Politika sportu a tělesné kultury v České republice	7
2.1 Charakteristika a vymezení tělesné kultury a sportu	7
2.2 Legislativa a dokumenty na podporu politiky sportu v České republice	9
2.3 Aktéři politiky sportu v České republice	12
2.3.1 Veřejný sektor v oblasti sportu	13
2.3.2 Soukromý neziskový sektor v oblasti sportu	17
2.3.3 Soukromý komerční sektor v oblasti sportu	19
2.4 Zdroje financování politiky sportu v České republice	20
2.4.1 Finanční prostředky státního rozpočtu do oblasti sportu	21
2.4.2 Finanční prostředky z územních rozpočtů do oblasti sportu	23
2.4.3 Jiné možnosti získávání finančních prostředků v oblasti sportu	24
3 Podpora sportu a tělesné kultury ve vybraných krajích ČR	26
3.1 Podpora sportu v Olomouckém kraji	26
3.1.1 Konceptní a programové zabezpečení podpory sportu v Olomouckém kraji	26
3.1.2 Organizační zajištění oblasti sportu v Olomouckém kraji	28
3.1.3 Aktéři sportu a sportovní infrastruktura na území Olomouckého kraje	29
3.2 Podpora sportu ve Zlínském kraji	32
3.2.1 Konceptní a programové zabezpečení sportu ve Zlínském kraji	32
3.2.2 Organizační zajištění podpory sportu ve Zlínském kraji	34
3.2.3 Aktéři sportu a sportovní infrastruktura ve Zlínském kraji	35
4 Finanční zdroje na podporu sportu ve vybraných krajích	39
4.1 Výdaje na podporu sportu a tělovýchovy Olomouckého a Zlínského kraje	39
4.2 Dotační tituly na podporu sportu z rozpočtu Olomouckého kraje	41
4.3 Dotační tituly na podporu sportu Zlínského kraje	48

4.4 Investiční dotace v rámci Podpory materiálně technické základny sportu v Olomouckém a Zlínském kraji	52
5 Zhodnocení podpory sportu ve vybraných krajích	56
5.1 Zhodnocení koncepčního a programového zabezpečení sportu v Olomouckém a Zlínském kraji	56
5.2 Zhodnocení organizačního zajištění sportu v Olomouckém a Zlínském kraji	58
5.3 Zhodnocení finanční podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji	58
5.4 Zhodnocení sportovního prostředí v Olomouckém a Zlínském kraji	63
5.5 Návrhy a doporučení pro podporu sportu v krajích	66
6 Závěr	67
Seznam použité literatury	69
Seznam zkratek	74
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Sport představuje velmi významnou oblast lidské činnosti a má také významný přínos pro národní hospodářství. Stále více je spojován s aktivním trávením volného času a se zdravým životním stylem populace. Lze se na něj také dívat jako na nástroj integrace, neboť má velký potenciál sdružovat a oslovovat lidi. V současné době je na sport nahlíženo jako na velmi důležité průmyslové odvětví, které vytváří výrazné ekonomické přínosy nejen pro veřejné rozpočty, ale přináší i významné úspory v oblasti sociálních a zdravotnických výdajů státu. V rámci podpory sportu a tělesné kultury mají velmi důležité postavení kraje a obce, jako územně samosprávné celky, kterým je legislativně uloženo vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj sportu a tělovýchovy.

Cílem diplomové práce je zhodnocení podpory sportu a tělesné kultury v Olomouckém a Zlínském kraji za období let 2010-2014. Podpora sportu a tělesné kultury je zhodnocena na základě kritérií, kterými jsou koncepční a programové zabezpečení sportu, organizační zajištění sportu, finanční podpora sportu se zaměřením na výdaje krajů na sport, dotační tituly na podporu sportu z rozpočtu krajů a investiční dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro projekty na území vybraných krajů. Dalším hodnotícím kritériem je také sportovní infrastruktura a aktéři sportu působící na území Olomouckého a Zlínského kraje.

Pro naplnění cíle jsou ověřovány dvě hypotézy: 1) zda podpora sportu v Olomouckém a Zlínském kraji vychází z platné legislativy a z programových dokumentů a koncepcí vytvořených těmito kraji, 2) zda u dotačních titulů na podporu sportu poskytovaných kraji v letech 2010-2014 převažují neinvestiční dotace.

K naplnění cíle jsou použity převážně analytické metody, zejména analýza dokumentů a analýza statistických a časových řad. Při zhodnocení dokumentů a výdajů na podporu sportu je použita metoda komparace a metoda syntézy a deskripce. Při vyvozování závěrů jsou použity metody indukce a dedukce.

Diplomová práce je tvořena ze šesti kapitol, kdy první kapitola je úvod a šestá kapitola závěr. Druhá kapitola je zaměřena na politiku sportu a tělesné kultury v České republice. Je zde vymezena a charakterizována tělesná kultura a sport, dále jsou zde uvedeny dokumenty, legislativa, aktéři politiky sportu a také zdroje financování sportu v České republice.

Ve třetí kapitole je provedena analýza podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji. Jednotlivé části kapitoly jsou zaměřeny na koncepční a programové zabezpečení podpory sportu, organizační zajištění sportu a také na aktéry sportu a sportovní infrastrukturu na území těchto vybraných krajů.

Čtvrtá kapitola je věnována analýze finančních zdrojů na podporu sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v období let 2010-2014. Pozornost je zde zaměřena zejména na výdaje na podporu sportu z rozpočtů krajů a jejich podíl na celkových výdajích krajů. Dále se analýza věnuje dotačním titulům poskytovaným kraji na podporu sportu. Dílčí část tvoří rovněž analýza investičních dotací poskytovaných z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Celkové zhodnocení podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2010-2014 je obsahem páté kapitoly. Kritéria pro celkové zhodnocení této podpory jsou koncepční a programové dokumenty na podporu sportu, organizační zajištění sportu, finanční zdroje na podporu sportu a sportovní prostředí v Olomouckém a Zlínském kraji ve sledovaném období.

Diplomová práce vychází z platné legislativy a odborné literatury zabývající se sportem a tělovýchovou. Jako další zdroje sloužily interní materiály jednotlivých krajů, kdy šlo zejména o výroční zprávy a závěrečné účty krajů, ale také programové a koncepční dokumenty a analýzy v oblasti sportu vytvořené jednotlivými kraji.

2 Politika sportu a tělesné kultury v České republice

Sport představuje velmi významnou oblast lidské činnosti. Je charakteristický jednak svými specifickými vlastnostmi, jednak svým postavením a funkcemi ve vztahu k ostatním oblastem společenského života. Výrazně se podílí na uspokojování potřeb jednotlivců a současně na sebe soustřeďuje pozornost a zájem širokých vrstev obyvatelstva. V průběhu 25 let, které uplynuly od změny společenských poměrů v roce 1989, došlo k řadě zásadních změn, které přinesla, mimo jiné jak změna politického systému a nové státoprávní uspořádání, tak změna vlastníků sportovních zařízení.

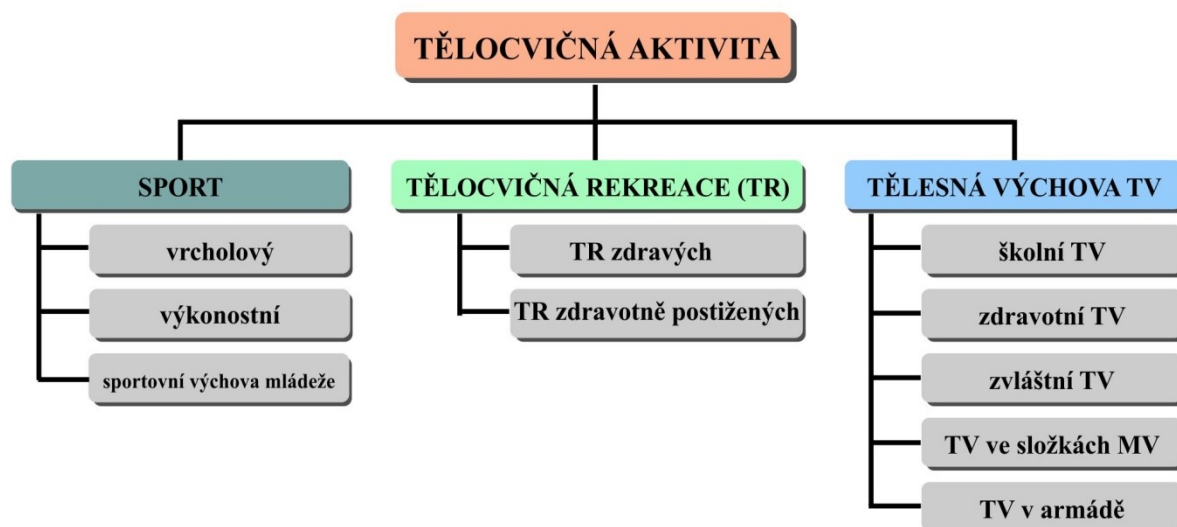
Obsahem kapitoly je vymezení a charakteristika tělesné kultury a jejích složek, kterými jsou tělocvičná rekreace, tělesná výchova a sport. Je zde uvedena legislativa a dokumenty státní politiky sportu v České republice a také cíle a priority státní podpory sportu. Dále je pozornost zaměřena na aktéry státní politiky sportu a jejich rozdělení dle sektorů národního hospodářství. Část kapitoly je věnována možnostmi financování sportu a tělovýchovy se zaměřením na finanční prostředky ze státního rozpočtu v rámci programů státní podpory sportu v České republice.

2.1 Charakteristika a vymezení tělesné kultury a sportu

Kulturu lze chápat jako souhrn sociálně přijatých materiálních a nemateriálních, minulých i současných výsledků lidské činnosti, předávaných formou kulturního dědictví národa z jedné generace na druhou. Podle Hodaně (1997) je **tělesná kultura** sociokulturní systém, který jako výsledek činnosti, tvorby hodnot, vztahů a norem zabezpečuje specifickými tělocvičnými prostředky uspokojování zvláštních biologických a sociálních potřeb člověka v oblasti fyzického, a z něj vyplívajícího psychického a sociálního rozvoje s cílem jeho socializace a kultivace. Dle Encyklopedie tělesné kultury (1988) představuje využívání pohybových aktivit jako faktoru tělesné přípravy pro životní praxi, optimalizaci tělesného stavu a rozvoj osobnosti, specifickou formu sociálně kulturní činnosti společnosti, v níž se promítá činnost sociálních skupin, organizací, kolektivů i jednotlivců, je také složkou způsobu života.

Podle Hodaně (1997) a Rektoříka (2007) je systém tělesné kultury součástí společenského systému a je rozdělen do mnoha subsystémů, přičemž za nejdůležitější je považován **subsystém tělocvičné aktivity**, který má následující členění, viz *Obr. 2.1*.

Obr. 2.1 Subsystémy tělocvičné aktivity

Zdroj: HODAŇ (1997, s 49)

Tělesná výchova je záměrná pohybová aktivita vedoucí k rozvoji a udržování fyzické zdatnosti. Je součástí jak tělesné kultury, tak i součástí výchovného systému a vzdělávání, kdy představuje pedagogický proces. Je zaměřena na všestranný rozvoj osobnosti prostřednictvím tělesných cvičení, na tělocvičné vzdělávání a na utváření trvalého zájmu o tělesnou kulturu. Tělocvičný výkon není zde hlavním cílem, ale prostředkem, jak uvádí Novotný (2011).

Tělocvičná (pohybová) rekreace je součástí tělesné kultury a zároveň vychází z principů rekreace. Dle Durdové (2012) je zaměřena na obnovu a rozvoj tělesných sil a na udržení tělesné a duševní kondice. Poskytuje osvěžení, zábavu i aktivní odpočinek prostřednictvím zájmové pohybové činnosti.

Slovo **sport** je odvozeno od latinského „disportare“ a starofrancouzského „le désporter“, což znamená bavit se, příjemně trávit volný čas. Podle Hobzy (2014), sport můžeme definovat jako rekreační fyzickou aktivitu tvořící složku volného času a životního stylu ve vrcholové podobě, prováděnou i jako profese. Plní funkce zdravotní i relaxační, zahrnuje momenty soutěživosti, výkonu, regulované ventilace agrese a příslušnosti ve skupině. Bývá také chápán jako pohybová činnost soutěžního charakteru, prováděná podle určitých pravidel. Encyklopedie tělesné kultury (1988) uvádí, že sport je součástí tělesné kultury, jejíž obsah tvoří pravidly přesně vymezené činnosti osvojené v tréninkovém procesu předváděné v soutěžích. Výrazným znakem sportu je organizované soutěžení, které se vyznačuje snahou po co největším výkonu. Aktivní pěstování sportu ovlivňuje tělesný, psychický a sociální rozvoj jedince. Dle Evropské Charty

sportu se sportem rozumí všechny formy tělesné činnosti, které ať již prostřednictvím organizované účasti či nikoliv, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Existuje celá řada dalších definicí sportu, ale obecně můžeme říci, že všechny postihují sport buď v užším slova smyslu jako výsledek tělocvičných aktivit nebo sport v širším slova smyslu, jako společenský faktor. Sport můžeme kategorizovat podle různých hledisek, nejčastěji však dělíme sport podle míry provádění tělocvičných aktivit na sport vrcholový, výkonnostní a rekreační.

2.2 Legislativa a dokumenty na podporu politiky sportu v České republice

Hlavním strategickým cílem státní politiky ve sportu je vytváření základních podmínek pro rozvoj sportu ve společnosti. Východiska pro národní politiku v oblasti sportu jsou evropské dokumenty Bílá kniha o sportu a Evropská charta sportu.

Bílá kniha sportu je dokument Komise evropských společenství projednaný v Bruselu z roku 2007, který je zaměřený na společenskou roli sportu, hospodářský rozměr a organizaci sportu. Tento dokument umožnil zakotvit sport do evropské politiky. Doplněk k Bílé knize o sportu v oblasti společenské role sportu, hospodářského rozměru a organizací sportu, tvoří dokument Evropské komise z roku 2011 s názvem **Rozvoj evropského rozměru v oblasti sportu**.

Evropská charta sportu je dokument vytvořený za účelem podpory sportu jednotlivými vládami. Mezi oblasti jejího uplatňování patří sportovní hnutí, zařízení a činnost, vytvoření sportovní základny, rozvíjení účasti, zlepšování výkonnosti, podpora vrcholového a profesionálního sportu, lidské zdroje, sport a zásada trvalého rozvoje, informace a výzkum a také financování. Uplatňování této charty je v souladu s Kodexem sportovní etiky.

Kodex sportovní etiky je dokument, který vytváří standardy a pravidla pro sportovní činnost se zaměřením na vlády, sportovní organizace a organizace spojené se sportem a pro jednotlivce.

Na základě výše zmíněných dokumentů byla v roce 2011 vládou České republiky zpracována **Koncepce státní podpory sportu v České republice**, ve které jsou obsaženy cíle a priority politiky sportu České republiky viz *Tab. 2.1*.

Tab. 2.1 Cíle a priority státní podpory sportu v České republice

Koncepce státní podpory sportu v České republice	
Cíle	
<ul style="list-style-type: none"> • změny hodnotové orientace občanů • trvale zlepšovat podmínky pro provozování sportu • trvale vytvářet podmínky pro sportovní aktivity dětí a mládeže na školách • dosahovat očekávaných výsledků na významných světových soutěžích • vytvářet účinný systém podpory programů zabraňujícím jevům, jako násilí a agresivita, ve sportu. 	
Hlavní priority	
<ul style="list-style-type: none"> • upřednostnění podpory olympijských sportů ve státní sportovní reprezentaci • upřednostnění podpory celoživotně provozovaných sportů • výchova a uplatňování principů fair-play • koncentrace zdrojů vynakládaných na sport a decentralizovaný systém implementace projektů • upřednostnění podpory péče o sport dětí a mládeže • zlepšování podmínek pro školní tělesnou výchovu a mimoškolní sportovní činnost • rozšiřování nabídky sportovních aktivit prostřednictvím programu sport pro všechny a programu sport a škola • podpora sportu osob se zdravotním postižením • zintenzivnění působení mediální sféry na změnu hodnotové orientace občanů 	

Zdroj: Koncepce státní podpory sportu ČR (2011), vlastní zpracování

Rozsáhlé zaměření Koncepce státní podpory sportu v České republice rozvíjejí a konkretizují dva dokumenty, jejichž obsah reflektuje také rozdělení výdajů na sport ze státního rozpočtu, kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (sport pro všechny a státní sportovní reprezentace). Prvním z těchto dokumentů je **Národní program rozvoje sportu** pro všechny, který byl vytvořen v roce 2000. Jeho cílem je změna společenských a materiálních podmínek ve prospěch sportu pro co největší počet občanů. Je zaměřen na základní okruhy problémů jako změna hodnotové orientace občanů, rozvoj materiálně technické základy a rozšíření nabídky tělovýchovných a sportovních programů pro různé skupiny obyvatel.

Dokumentem, věnujícím svou pozornost druhému tématu, sportovní reprezentaci, jsou **Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně výchovy sportovních talentů**. Vznikl v roce 1999 a na základě analýzy tehdejšího sportovního prostředí přináší návrhy a doporučení pro jednotlivé oblasti, příprava sportovních talentů, státní sportovní reprezentace, zabezpečení zdraví a boj proti doping, věda, výzkum a vzdělávání. Důraz je kladen nejen na organizační zabezpečení a vytvoření odpovídajících podmínek, ale také na financování (MŠMT, 2015).

V roce 2014 vláda České republiky projednala materiál „**Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015 - 2017**“, který definuje problémové oblasti týkající se sportovního prostředí v ČR a zároveň stanovuje prioritní cíle v podpoře rozvoje sportu, které jsou následující:

- podpora rozvoje a popularizace sportu pro všechny,
- rozvoj sportovně-rekreační infrastruktury,
- optimalizace objemu a struktury financování podpory rozvoje sportu,
- podpora sportovní reprezentace,
- a nový legislativní rámec podpory rozvoje sportu.

Základním zákonem, jenž vymezuje sport jako veřejně prospěšnou činnost a stanovuje úkoly státní správy (jednotlivých ministerstev a dalších orgánů státní správy) a municipalit při podpoře sportu, je **zákon 115/2001 Sb. o podpoře sportu**, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon vychází z dalších dokumentů jako Evropská charta sportu, Evropská antidopingová úmluva nebo Kodex sportovní etiky, jejichž principy respektuje většina vlád evropských zemí a obsah tvoří doporučení vládám členských zemí Rady Evropy v rozhodujících směrech etiky a organizace podpory sportu (Novotný, 2011). V červenci roku 2015 vláda schválila **novelu zákona o podpoře sportu**, kterou se mění výše zmiňovaný zákon. Tato novela by měla přinést větší transparentnost pro rozdělování finančních prostředků do oblastí sportu ze státního rozpočtu. Klíčovým opatřením k tomu má být nově vytvořený **elektronický rejstřík**, který by měl obsahovat **informace nejen o sportovních klubech, ale i údaje o sportovcích a trenérech**. Jak uvádí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, co nejpřesnější data jsou nezbytným podkladem pro nastavování jednotlivých opatření. Zápis do tohoto registru bude podmínkou pro to, aby kluby mohly o dotace žádat. Kromě toho bude mít stát přehled o tom, jak se který sport rozvíjí a podle toho i řídit rozdělování peněz. Další novinkou má být **Národní rada pro sport**, která už byla sice zřízena dříve, ale nyní by měla mít oporu v tomto zákoně

a měla by sdružovat jak největší sportovní svazy, tak i zástupce samospráv a odborníky, které si jmenuje ministr. Na základě této novely by také mělo putovat více finančních prostředků na sport ve školách a klubech, kde většinu členů tvoří děti a mládež.

Jelikož je sport tvořen mnoha prvky, existuje také celá řada dalších zákonů, které je ovlivňují. Je to především **zákon č. 89/2012 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník**, který řeší např. problematiku spolků (dříve občanských sdružení), nadací a nadačních fondů ve sportu, fyzických a právnických osob, které již existují a mohou vznikat ve sportu atd. Dále to jsou daňové zákony, mající vliv na finanční stránku věci, nebo také **zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, jehož novelizace v roce 2012 zapříčinila snížení finančních prostředků plynoucích na sport z hazardu.

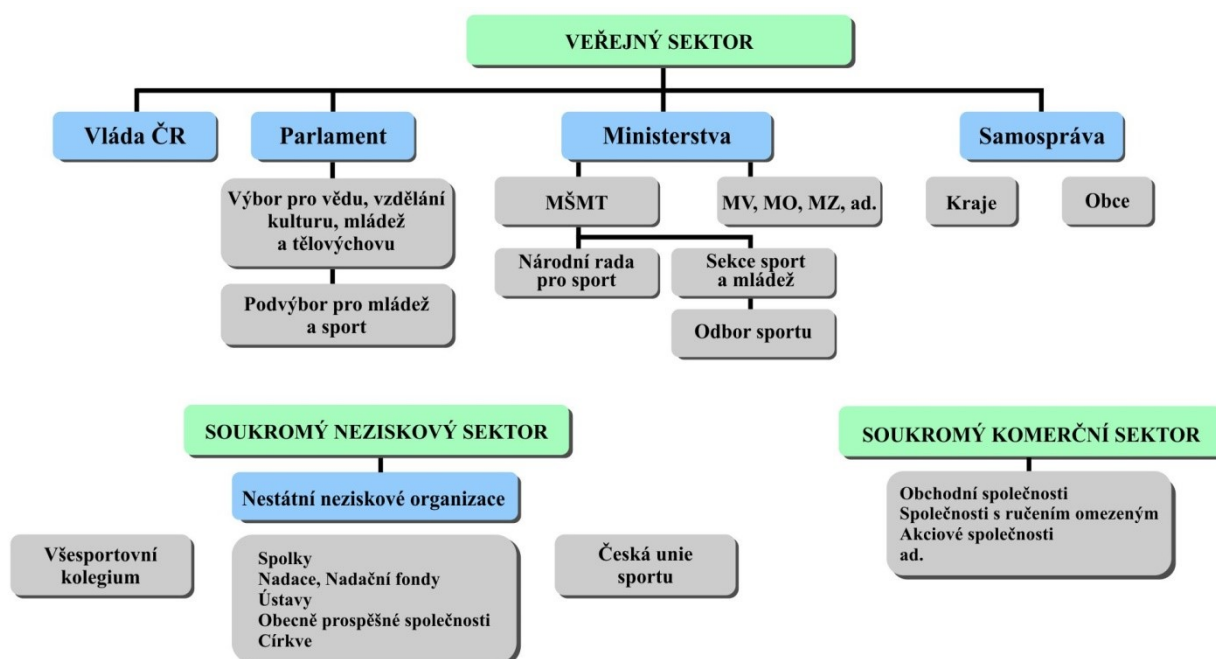
Mezi **další dokumenty**, dle MŠMT pro oblast sportu v České republice patří také:

- Evropská úmluva o diváckém násilí,
- Evropská antidopingová úmluva,
- Mezinárodní úmluva proti dopingů ve sportu UNESCO,
- Evropský manifest o mladých lidech a sportu,
- Pokyny EU pro pohybovou aktivitu ad.

2.3 Aktéři politiky sportu v České republice

Aktéry státní politiky v oblasti sportu lze rozdělit do tří sektorů, kterými jsou veřejný sektor, soukromý neziskový sektor a soukromý komerční sektor. Hlavní aktéry veřejného sektoru v oblasti sportu tvoří Vláda ČR, Parlament, ministerstva, zejména Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra a samosprávné územní celky, tedy kraje a obce. Soukromý neziskový sektor tvoří nestátní neziskové organizace a do soukromého komerčního sektoru řadíme například obchodní společnosti, akciové společnosti a další. Následující *Obr. 2.2* prezentuje strukturu hlavních aktérů politiky sportu v České republice rozdělených dle jednotlivých sektorů, a jejich další členění.

Obr. 2.2 Hlavní aktéři politiky sportu v České republice

Zdroj: MŠMT (2016), NOZ, vlastní zpracování

2.3.1 Veřejný sektor v oblasti sportu

V rozvoji sportu hraje zcela zásadní roli veřejný sektor a to nejen podílem financování ze státního rozpočtu a municipálních rozpočtů, ale také způsobem organizace, legislativními normami a celkovou koncepcí, která organizačně patří v České republice do gesce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy spolu s dalšími ministerstvy. Hobza (2014) uvádí, že podpora sportu, bez ohledu na jeho přínosy v oblasti jak individuálního rozvoje jednotlivců, jejich kultivace, zdraví, tak příspěvku k ekonomickému a sociálnímu rozvoji země či regionů, je význačným politickým nástrojem, který je využíván jak na státní tak na místní úrovni. Je proto především důležité z hlediska koncepčních záměrů a cílů v podpoře sportu dodržovat principy, metody a postupy, které jsou odborně podloženy veřejným prospěchem příslušných podporovaných oblastí, nikoli prospěchem lokálním, skupinovým či individuálním.

Specifické oblasti tělesné výchovy, pohybové rekreace i sportu mají znaky veřejného sektoru a to posláním, funkcí, činností i cíli, je ale nutno přesně specifikovat, o jakou část tělesné kultury se jedná. Tělesná kultura, a v ní i sport, může svým charakterem diferencovaně plnit poslání veřejného sektoru (předcházení a řešení důsledků selhávání trhu v ekonomickém a sociálním růstu a především rozvoji) s využitím následujících funkcí:

- funkce ekonomické (rozvinutá sportovní infrastruktura zlepšuje zaměstnanost i ekonomiku regionu),
- funkce sociální (pozitivní externalita tělesné kultury: socializace, kognice, kultivace),
- funkce politické (stabilizace politických struktur),
- funkce etické (smysl pro fair-play, dodržování pravidel, soutěživost),

a přitom požadavky optimálního plnění těchto jednotlivých funkcí se navzájem nevylučují nebo alespoň neoslabují s vazbou na charakter služby, jak uvádí Hobza (2014).

V České republice je sport významným způsobem podporován z veřejných rozpočtů, tedy v rámci veřejného sektoru, který je specifikován v šesti blocích podle odvětví. Celá oblast sportu je obsažena v **bloku odvětví rozvoje člověka**, pod terminologií tělesná kultura. Zde participuje především v odvětví školství, zdravotnictví a kultury, odtud také plyne zahrnutí tělesné výchovy a sportu do kapitoly státního rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Podle Hobzy (2014) charakter některých činností v tělesné kultuře způsobuje, že finanční prostředky z veřejných rozpočtů směřují k institucím, které je využívají proto, že jde o statky a služby, které nejsou produkovány trhem, nebo jsou trhem produkovány v omezené míře. Podíl ziskového sektoru je co do počtu subjektů, které realizují sportovní aktivity, sice menší, ale zvyšuje se jeho ekonomická váha měřená podílem na celkové produkci HDP. Vztah ziskové a neziskové části subjektů působících v tělesné kultuře je komplementární, vzájemně se tedy doplňují a také podmiňují.

Působnost ústředních orgánů v oblasti politiky sportu

Nejvýznamnějšími aktéry státní struktury v oblasti sportu jsou na centrální úrovni Vláda ČR a Parlament. Parlament je orgánem zákonodárným, jako poradní orgán si zřizuje sněmovní **Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu**, kde pro oblast sportu je specializován **Podvýbor pro mládež a sport**. Vláda vytváří legislativní podmínky pro rozvoj sportu, zabezpečuje sport pro policii, armádu a také povinnou tělesnou výchovu na školách apod. Stěžejním ústředním orgánem, který má v kompetenci oblast tělesné výchovy a sportu je, jak už bylo zmíněno výše, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT), ale i další ministerstva jako Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra nebo také Ministerstvo zdravotnictví. Působnost a úkoly těchto ústředních orgánů státní správy vychází ze zákona o podpoře sportu. V rámci MŠMT v **Sekci sport a mládež**, je zřízen **Odbor sportu**, který je členěn na jednotlivé oddělení zabývající se ekonomikou, metodikou, kontrolou sportu a také

investicemi do sportu. MŠMT dále zřídilo **Národní radu pro sport**. Je to poradní orgán ministryně, kterému předsedá. Usnesení této rady mají doporučující charakter a každý její člen má přidělenou oblast, za kterou odpovídá a v ní předkládá radě podněty. Stejně tak má právo sestavit pracovní skupinu k dané oblasti z dalších zástupců sportovního prostředí. Součástí rady je nově komora regionů (zástupci Asociace krajů, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv) s hlasem poradním. Smyslem Národní rady pro sport je řešit konkrétní problémy sportovního prostředí.

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu (dále jen "koncepce") a předkládá jej vládě ke schválení, koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů, vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování, rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu, zřizuje rezortní sportovní centrum a zabezpečuje jeho činnost, koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.

Ministerstvo obrany a Ministerstvo vnitra ve své působnosti vytvářejí podmínky pro rozvoj sportu, pro přípravu ke státní sportovní reprezentaci a přípravu sportovních talentů a zřizují svá rezortní sportovní centra a zabezpečují jejich činnost. **Ministerstvo zdravotnictví** ve své působnosti organizuje zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči, zřizuje laboratoř dopingové kontroly a zabezpečuje její činnost v rozsahu stanoveném Mezinárodním olympijským výborem; laboratoř dopingové kontroly je organizační složkou státu.

Sport spadá především pod MŠMT, ale některé jeho úseky jsou v kompetenci jiných ministerstev, např. automobilové sporty spadají pod Ministerstvo dopravy ČR, sociální funkce sportu využívá Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, zdravotní péče a prevence společně s laboratoří antidopingové kontroly jsou v kompetenci Ministerstva zdravotnictví ČR, budování sportovní infrastruktury spadá do rukou Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Protože sport není pouze v gesci MŠMT, je velmi důležitá mezirezortní spolupráce (Novotný, 2011).

Působnost krajů v oblasti politiky sportu

Dle **zákona č. 129/2000 Sb., o krajích**, má kraj pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Sport je definován jako veřejně prospěšná činnost, proto potřebou občanů kraje je mimo jiné sport, respektive zajištění práva na jeho provozování a vytváření podmínek pro to, aby občané kraje mohli na jeho území sport vykonávat. Kraj by měl zodpovídat za základní úroveň tělesné výchovy a sportu a vytváření podmínek pro sport a to hlavně ve vztahu k výkonnostnímu a rekreačnímu sportu.

Do samostatné působnosti krajů patří zejména:

- zabezpečování rozvoje sportu pro všechny a výkonnostního sportu, včetně sportu zdravotně postižených občanů,
- zajišťování údržby, výstavby, rekonstrukce a provozování sportovních zařízení na úrovni kraje,
- zabezpečování finanční podpory sportu z rozpočtu kraje.

Kraje mají za povinnost vypracovat a pravidelně aktualizovat strategický plán rozvoje sportu a sportovišť na území kraje. Tento plán by měl obsahovat základní zásady, kterými se musí kraj při vymezování činnosti v oblasti sportu řídit, měl by vymezovat základní cíle a potřeby kraje v oblasti sportu a poskytovat přehled sportovišť krajské úrovně, včetně požadavků na jejich údržbu, rekonstrukci či rozšiřování. Strategický plán rozvoje sportu kraje by měl být v souladu s celostátním plánem schváleným vládou České republiky.

Působnost obcí v oblasti politiky sportu

Obdobně jako zákon o krajích obsahuje **zákon č. 128/2000 Sb., o obcích**, povinnost obce pečovat o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů. Obec je základním územním samosprávným celkem a jako základní článek územní samosprávy by měla být zodpovědná za sport na obecní úrovni. Obec odpovídá za základní úroveň sportu a také za vytváření podmínek pro sport na svém území, a to ve vztahu k výkonnostnímu i rekreačnímu sportu. Do působnosti obce v této oblasti patří:

- zabezpečování rozvoje sportu pro všechny, včetně sportu pro zdravotně postižené občany,
- zajišťování údržby, výstavby, rekonstrukce a provozování sportovních zařízení,

- poskytování sportovních zařízení pro sportovní činnost občanů,
- kontrolování účelného využívání sportovních zařízení, na která obec přispívá nebo je spravuje
- a zabezpečování finanční podpory sportu ze svého rozpočtu.

V případě, že obec vypracovává strategický plán rozvoje, navrhuje se zákonem, aby stejně jako u krajů, měly obce za povinnost vypracovat a pravidelně aktualizovat strategický plán rozvoje sportu a sportovišť na území obce, který by měl obsahovat základní potřeby obce v oblasti sportu.

2.3.2 Soukromý neziskový sektor v oblasti sportu

Velkou důležitostí pro fungování celého systému tělesné kultury v České republice přináší také skutečnost, že organizace a funkčnost sportu a tělesné výchovy je zabezpečována také prostřednictvím nestátních neziskových organizací (dále jen NNO). V oblasti sportu jsou za NNO považovány subjekty, které mají provozování sportovních a tělovýchovných činností jako svou hlavní činnost. NNO se od 1. ledna 2014 řídí **zákonem č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník**, neboli tzv. nový Občanský zákoník (dále jen NOZ), který přinesl řadu změn upravujících právní poměry právnických osob soukromého práva, mezi které patří i nevládní neziskové organizace.

Nejrozšířenější forma NNO v oblasti sportu občanská sdružení, přestala od 1. ledna 2014 existovat (zákon 83/1990 Sb. o sdružování občanů byl zrušen), místo nich zavádí nový Občanský zákoník právní formu **Spolek**. Principiálně se ale pro občanská sdružení působící ve sportu moc nemění. Od 1. ledna 2016 musí všechna občanská sdružení změnit svůj název, který by měl obsahovat slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, postačují je i zkratka „z.s.“ Do 1. ledna 2017 mají tyto spolky čas aby uvedla své základní dokumenty i způsoby fungování do souladu s novou právní úpravou. Pokud nebudou schopny nové úpravě vyhovět, mají též možnost transformace na další nové formy ústav nebo sociální družstvo.

Zákon 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech byl od 1. ledna 2014 rovněž zrušen, nahradila jej nová úprava ústavů obsažená v novém Občanském zákoníku. Stávající **obecně prospěšné společnosti** se však transformovat nemusí a mohou i nadále fungovat podle zmíněného zrušeného zákona, není však už možné zakládat nové. **Nová právní forma ústav** označuje právnické osoby ustavené za účelem provozování určité společensky prospěšné činnosti. Ústav není členská organizace jako spolek a funguje spíše na zaměstnaneckém

principu. Podobně jako dosavadní obecně prospěšné společnosti jsou ústavy vhodné zejména pro poskytování různých druhů veřejně prospěšných služeb.

Sportovní organizace mohou mít dále také například formu Nadací, Nadačních fondů, nebo tzv. Církví. Také zákon 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech byl zrušen a nahrazen novým Občanským zákoníkem, ve kterém se **nadace a nadační fondy** staly podmnožinou tzv. **fundací**, což by měla být sdružení majetku sloužící ke konkrétně vymezenému účelu. Změny ocení zvláště nadační fondy, kterým nová legislativa otevírá možnosti širších aktivit. (Například Česká nadace sportovní reprezentace, Nadace Děti-kultura-sport, Nadační fond Rozvoj dostihového sportu, Nadační fondy Romana Šebrleho, Nadační fond sportovních veteránů ad.) **Pro evidované právnické osoby** (církvní neziskové organizace) zůstává vše při starém, nadále se řídí podle **zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech** (například Katolická tělovýchovná organizace Orel, tělesná výchova vyučovaná v církevních školách).

Všesportovní kolegium České republiky

Nejvýznamnějším orgánem sdružujícím NNO v oblasti sportu je Všesportovní kolegium České republiky, jenž je dobrovolným seskupením největších a zastřešujících sportovních svazů a spolků, které vzniklo roku 1994 z potřeby sjednotit názory a požadavky sportovního prostředí vůči výkonné a zákonodárné státní moci. Sportovní svazy a sdružení chtějí důsledněji prosazovat zájmy sportovního a tělovýchovného prostředí ve vztahu k veřejným a státním institucím. Všesportovní kolegium České republiky, dosud působící bez právní subjektivity, bylo ustaveno jako samostatný právní subjekt v podobě zájmového sdružení. Základním posláním je zastupovat společné zájmy členů kolegia a dále také přispívat k výměně zkušeností mezi sportovními sdruženími, připravovat odborné podklady a analýzy, koordinovat stanoviska sportovního prostředí v oblasti legislativy nebo ekonomiky. V rámci Všesportovního kolegia je plně respektováno samostatné postavení a působnost členských sdružení. Neobhazuje zájmy obchodních společností, provozujících sport jako komerční záležitost, ale soustřeďuje se na pomoc malým a neziskovým tělovýchovným jednotám a sportovním klubům, které provozují veřejně prospěšnou činnost. Pomáhá také při tvorbě legislativy u obcí a krajů v oblasti tělovýchovy a sportu (Novotný, 2011). **Zakládajícími členy Všesportovního kolegia České republiky** jako zájmového sdružení jsou Asociace školních sportovních klubů České republiky, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů České republiky, Autoklub České republiky, Česká asociace sport pro všechny, Česká obec sokolská, Český olympijský výbor, Český střelecký svaz, Český svaz tělesné výchovy, Klub českých turistů a Orel a.s.

Česká unie sportu

Největší střešní a servisní sportovní organizace v ČR je **Česká unie sportu** (dále jen **ČUS**), která vznikla 27. dubna 2013 formou transformace a změny názvu ČSTV (Český svaz tělesné výchovy). V ČUS jsou dobrovolně sdruženy sportovní svazy s celostátní působností, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty i jejich sdružení, jsou-li ustaveny jako spolky podle Občanského zákoníku. ČUS je organizace občansky otevřená, demokratická, nezávislá a nepolitická. Subjekty sdružené v ČUS si ponechávají samostatnost právního postavení, majetku a činnosti. ČSU je členem Českého olympijského výboru (ČOV) a členem Evropského sdružení nevládních sportovních organizací (ENGSO).

Český olympijský výbor

Český olympijský výbor řídí a organizuje olympijské hnutí v rámci České republiky, sdružuje a hájí zájmy sportovních svazů olympijských i neolympijských sportů, hájí zájmy sportu vůči státním orgánům, podporuje sportování dětí a mládeže, kofinancuje činnost sportovních federací a sportovců, zastupuje zájmy celého českého sportu v rámci Mezinárodního olympijského výboru a dalších subjektů. Je důležité zmínit, že Český olympijský výbor, ani jako nejvyšší sportovní autorita, není oprávněn zasahovat do autonomie jiných sportovních federací na území České republiky. Tyto federace si nadále zachovávají svoji suverenitu. ČUS v tomto směru vykonává pouze roli zastupitelskou a hájí zájmy celého českého sportu.

2.3.3 Soukromý komerční sektor v oblasti sportu

Sportovní organizace mohou mít také statut soukromých komerčních firem, kdy se jejich podnikání řídí obecnými ustanoveními **zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník**. Nevýhodou této formy organizace sportovní činnosti je ztráta daňových úlev. Sportovní organizace se mohou podílet na činnosti obchodních společností jako jediný zakladatel, společník, spoluzakladatel nebo akcionář. Činnost subjektů patřících do podnikatelského sektoru je vázána na průkaz způsobilosti (diplom, osvědčení o rekvalifikaci, doklad odborné způsobilosti apod.). Ve sportu se vyskytují všechny formy živností, volné, vázané i koncesované, vymezeny zákonem č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů.

Soukromý komerční sektor zahrnuje zařízení v oblasti sportu, jako jsou například zařízení poskytujících placené tělovýchovné a sportovní služby, které jsou provozovány podnikateli (fitness centra, střelnice, plavecké a lyžařské školy ad.), zařízení provozující

marketingové a reklamní služby, podniky založené za účelem výroby sportovního nářadí a náčiní, sportovní výzbroje a výstroje, zařízení poskytující poradenské služby v oblasti sportu, zařízení poskytující doškolování trenérů a cvičitelů nebo organizující workshopy v různých sportech a aktivitách, zařízení provozující hostinské služby související se sportovní činností, cestovní kanceláře s průvodcovskou činností v oblasti sportu, rekreační komplexy, zvláštní kategorii tvoří sportovní kluby na bázi obchodní společnosti (zejména ve fotbale a ledním hokeji) tzv. profesionální sportovní kluby a další.

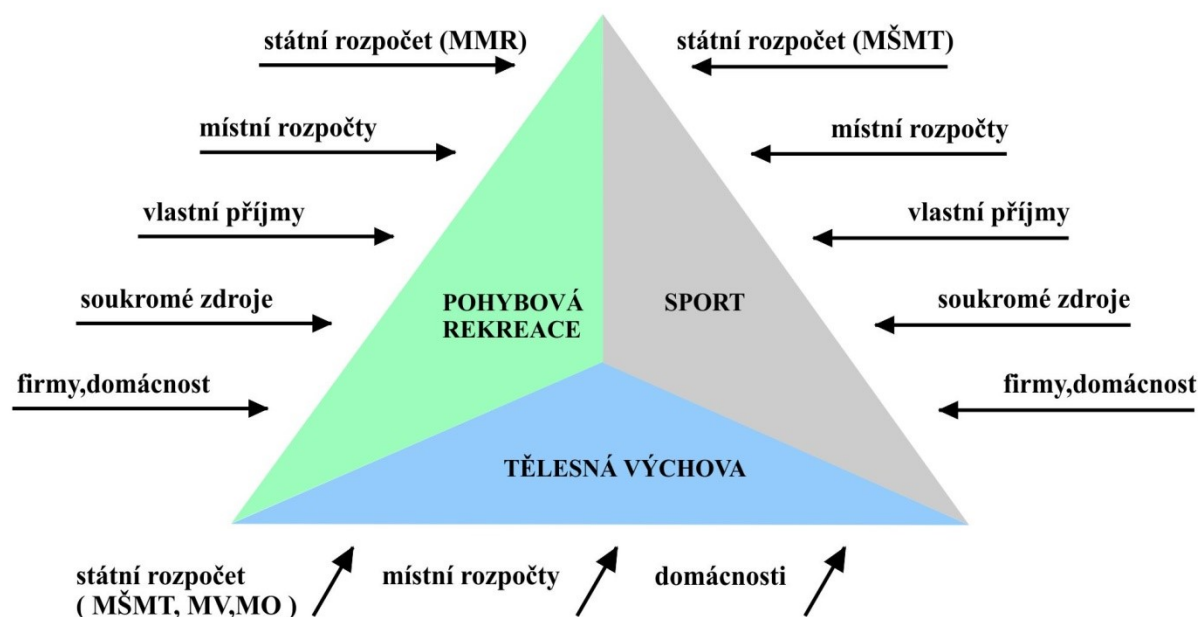
2.4 Zdroje financování politiky sportu v České republice

Financování sportu a tělovýchovy v České republice může být označeno jako financování vícezdrojové. Podle charakteru zdroje lze stanovit následující členění finančních prostředků sloužících k financování sportu:

- finanční prostředky poskytované státem,
- finanční prostředky poskytované krajskými samosprávami,
- finanční prostředky poskytované obcemi,
- finanční prostředky poskytované provozovateli loterií a jiných podobných her jako odvody z výtěžku na veřejně prospěšné účely,
- další finanční prostředky.

Schéma vícezdrojového financování, které používá Hobza, Rektořík a kol. (2006) i Hodaň a Hobza (2010) znázorňuje *Obr. 2.3*, na kterém můžeme vidět finanční toky, směřující do tří oblastí, pohybová rekreace, sport a tělesná výchova, kde v každé z těchto oblastí tělesné kultury se vyskytují státní i místní rozpočty a také domácnosti.

Obr. 2.3 Schéma vícezdrojového financování tělesné kultury

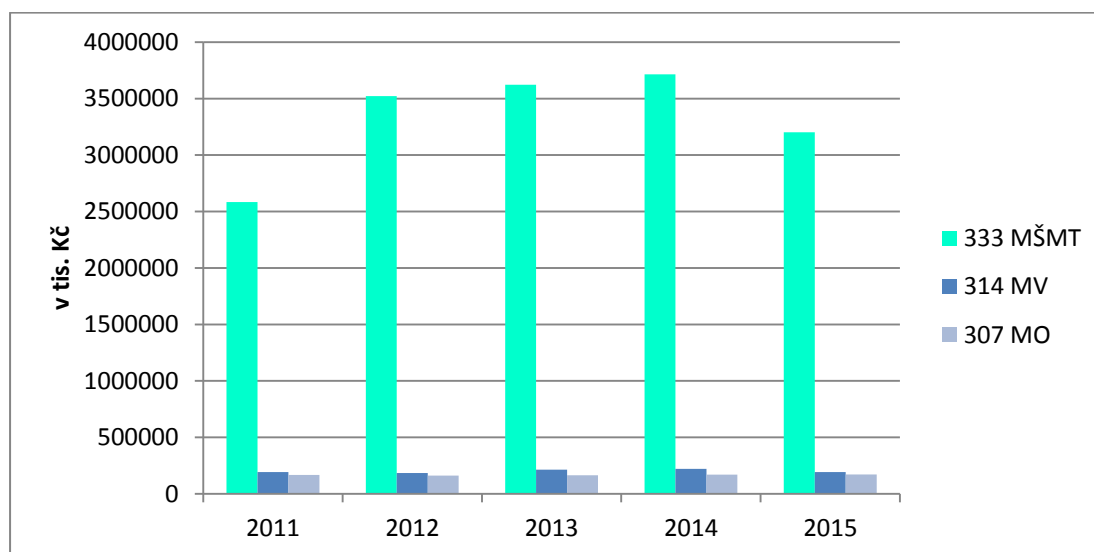
Zdroj: Hobza, Rektořík a kol. (2006), vlastní úprava

2.4.1 Finanční prostředky státního rozpočtu do oblasti sportu

Tyto finanční prostředky jsou poskytovány do oblasti sportu státem jako **výdaje státního rozpočtu**, a to prostřednictvím kapitol několika ministerstev. Hlavní část státních prostředků do oblasti sportu plyne prostřednictvím kapitoly **333 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** (dále jen MŠMT). Další ministerstva podílející se na výdajích státního rozpočtu do oblasti sportu a tělovýchovy jsou **Ministerstvo obrany (MO)** a **Ministerstvo vnitra (MV)**.

Celkové výdaje ze státního rozpočtu do oblasti tělovýchovy a sportu se za posledních pět let pohybovaly v rozmezí mezi 2,9 – 4,1 mld. Kč. V grafu 2.1 lze vidět, že bezprostředně dominantní jsou výdaje z kapitoly 333 Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které tvoří vždy kolem 90% z celkových výdajů plynoucích do dané oblast.

Graf 2.1 Výdaje státního rozpočtu do oblasti sportu v letech 2011-2015 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2011-2015), vlastní zpracování

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jako stěžejní ústřední orgán mající v kompetenci oblast tělesné výchovy a sportu vydává každý rok dokument „**Státní podpora sportu**“. Jedná se o veřejné vyhlášení dotačních programů pro oblast sportu na příslušný rok. Tyto programy účelových nenárokových dotací se dělí na neinvestiční a investiční dotace. Vyhlášením programů se předkládají podmínky pro zájemce o státní dotace v oblasti sportu z řad nestátních neziskových organizací, zejména podávané prostřednictvím organizace s celostátní působností. Nutno upozornit, že podání žádosti je prvním krokem v celém procesu dotační politiky a nezakládá právní nárok na obdržení dotace. O poskytnutí dotace rozhoduje poskytovatel. Tyto dotace mohou být účelové a neúčelové, přičemž oba typy mohou být používány na financování běžných i kapitálových výdajů. Poskytnutá státní dotace je příspěvkem NNO pro vlastní členskou základnu a nesmí být použita na podnikatelské, obchodní činnosti, tedy na činnosti za účelem zisku. V posledních letech docházelo ke změnám v počtu vyhlášených programů Státní podpory sportu. Jak se v jednotlivých letech 2010-2015 měnily dotační programy z MŠMT pro oblast sportu a jaké výdaje ministerstvo poskytlo prostřednictvím těchto dotací ze svého rozpočtu v letech 2010-2014 obsahuje *Příloha 1*.

Seznam vyhlášených dotačních programů pro oblast sportu Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pro rok 2016 prezentuje *Tab. 2.1*.

Tab. 2.1 Vyhlášené programy státní podpory sportu ČR pro rok 2016

Státní podpora sportu ČR pro rok 2016	
Neinvestiční dotace: Program I – Sportovní reprezentace ČR Program II – Sportovně talentovaná mládež Program III – Činnost sportovních organizací Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení Program V – Činnost sportovních svazů Program VI – Významné sportovní akce Program VII – Zdravotně postižení sportovci Program VIII – Organizace sportu ve sportovních klubech Program IX – Organizace školního sportu Program X – Projekty pro sportování veřejnosti	Investiční dotace: Program 133510 – Podpora materiálně technické základny Substitul 133512 – Podpora materiálně technické základny sportovních organizací Substitul 133513 – Podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace

Zdroj: (MŠMT, 2016), vlastní zpracování

Programy státní podpory sportu pro nestátní neziskové organizace vyhlašuje MŠMT v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Programy jsou zaměřeny na plnění obsahového zaměření s ohledem na usnesení vlády České republiky ze dne 9. března 2011 č. 167 o Koncepti státní podpory sportu v České republice a mají oporu v zákonu č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. Vyhlášení programů pro rok 2016 je také v souladu s Plánem podpory rozvoje sportu na období 2015 až 2017 a s usnesením vlády ze dne 30. října 2002 č. 1046 k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR Zdraví pro všechny v 21. století a dokumentem Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí.

2.4.2 Finanční prostředky z územních rozpočtů do oblasti sportu

Na regionální úrovni jsou významným zdrojem financování sportu a tělovýchovy rozpočty krajů, měst a obcí. Finanční podpory věnované municipalitou na sport se odvíjejí od jejich finančních možností a také závisí na rozhodnutí představitelů kraje nebo obce. Autoři Peková, Pilný a Jetmar (2012) uvádí, že pokud územní samosprávné celky poskytují finanční prostředky na provoz určitých druhů sportu, které jsou pak provozovány bezplatně nebo se sníženými náklady, mají možnost o tom, který druh sportu, v jakém místě a za jakých podmínek se bude provozovat.

Podle ustanovení zákona 129/2000 Sb., o krajích, by měl mít **kraj** do své samostatné působnosti zakotveno zabezpečování finanční podpory sportu z rozpočtu kraje, proto jsou v krajích zřízeny jako orgán zastupitelstva výbory pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost. V kompetenci těchto výborů je mimo jiné poskytovat dotace v oblasti mládeže, tělovýchovy

a sportu. Rada kraje může rozhodnout o poskytnutí dotace sportovním klubům na jeden kalendářní rok.

Rozpočty **měst, obcí** jsou typy rozpočtů, které jsou svým charakterem nejbližší sportovním organizacím na úrovni sportovních klubů. Tyto rozpočty se řídí metodikou nebo vyhláškou schválenou příslušným zastupitelstvem. Zákon 128/2000 Sb., o obcích vymezuje řadu pravomocí, kterými může obec výrazně ovlivnit činnost sportovních organizací na svém území. V souvislosti se zabezpečováním podpory sportu ze svého rozpočtu, mají obce povinnost prostředky, které získají v rámci odvodů dle **zákona č. 202/1990 Sb., o loterijních a jiných podobných hrách**, alokovat ve prospěch sportu na obecní úrovni. Česká unie sportu, Český olympijský výbor, Sdružení sportovních svazů České republiky, Česká obec sokolská a Svaz měst a obcí České republiky se na základě Memoranda o vzájemné spolupráci a podpoře financování českého sportu shodly na tom, že 1/3 výnosů, které obce obdrží cestou státního rozpočtu z výnosů loterií a her, by měly být vyčleněny na posílení rozpočtu pro sport, a to především na pravidelné sportování mládeže a na sportovní infrastrukturu.

Ačkoliv je rozpočet obce nejbližším a nejdostupnějším finančním zdrojem pro sportovní organizace, je třeba podotknout, že žádný právní předpis neukládá obci konkrétní povinnost finančně podporovat rozvoj tělovýchovy a sportu na svém území. Durdová (2015) uvádí, že sportovní kluby a jiní aktéři v oblasti sportu by tak měli přesvědčit obecní orgány, že investice do tělovýchovy a sportu jsou velmi významné, zvláště pak, týkají-li se dětí a mládeže.

2.4.3 Jiné možnosti získávání finančních prostředků v oblasti sportu

Existuje celá řada možností, jak mohou sportovní kluby získávat dodatečné finanční zdroje nutné k zajištění řádného chodu klubu. Durdová (2015) uvádí například tyto:

- finanční prostředky ze zdrojů zastřešující organizace (Česká unie sportu, Český olympijský výbor),
- příjmy z vybraných členských příspěvků,
- příjmy z prodeje vstupného,
- tržby z prodeje propagačního materiálu (vlaječky, odznaky, plakáty, dresy atd.),
- příjmy sportovních klubů plynoucích z tzv. odstupného, výchovného a hostování,

- prostředky čerpané z loteriijních činností provozovaných státem nebo mající státní licenci (řídí se podle loteriijního zákona),
- zdroje z fondů Evropské unie,
- zdroje plynoucí z vlastní podnikatelské činnosti.

Sportovní organizace jsou převážně organizacemi neziskovými, jsou tedy vytvořeny za jiným účelem, než za dosahováním zisku. Případnou výdělečnou činností sledují dosažení finanční soběstačnosti, a právě proto se stále více občanských sdružení transformuje v obchodné společnosti, nejčastěji jako společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost.

3 Podpora sportu a tělesné kultury ve vybraných krajích ČR

Úloha krajů jako vyšších územně samosprávných celků České republiky v oblasti podpory sportu byla zmíněna už v předchozí kapitole. Podpora v oblasti sportu je specifickou a individuální záležitostí každého kraje. Obsahem této kapitoly je analýza podpory sportu dvou vybraných krajů, a to kraje Olomouckého a Zlínského, které spolu z hlediska územně-správního tvoří oblast Střední Moravy. Sledovaným obdobím pro analýzu je období let 2010-2014. Pro vymezení oblasti analýzy byla použita tato kritéria:

- koncepční a programové zabezpečení podpory sportu,
- organizační zajištění podpory sportu,
- aktéři v oblasti sportu a tělovýchovy,
- infrastruktura sportovního prostředí.

Jako vstupní data byly použity informace z Českého statistického úřadu, Krajských organizací České unie sportu, výročních zpráv krajů, oficiálních internetových stránek krajů a dalších zdrojů. Analýza finančních zdrojů Olomouckého a Zlínského kraje je samostatným tématem čtvrté kapitoly.

3.1 Podpora sportu v Olomouckém kraji

Podpora sportu realizovaná Olomouckým krajem, jako veřejnoprávní korporací, respektuje všechna doporučení Evropské unie, zejména s důrazem na podíl veřejného sektoru na podpoře sportu, ekonomického krytí, vytváření koncepčních podmínek i rovného přístupu ke sportu pro všechny v rámci individuálních možností každého jedince. Je rovněž zcela v souladu se státní politikou ČR.

3.1.1 Koncepční a programové zabezpečení podpory sportu v Olomouckém kraji

V rámci koncepční a programové podpory sportu ve veřejnoprávním pojetí Olomouckého kraje lze za klíčové považovat tyto čtyři dokumenty:

- Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje,
- Koncepce tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji,

- Dlouhodobý záměr výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje,
- Program rozvoje Olomouckého kraje.

Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje je klíčový dokument kraje, kterým Rada představuje priority svého působení v rámci volebního období a zavazuje se také ke splnění konkrétních úkolů ve zvolených oblastech. V rámci volebního období 2012-2016 předložila Rada programové prohlášení, ve kterém si ve vztahu k oblasti podpory sportu vymezila tyto priority a cíle:

- podporovat rozvoj jak výkonnostního sportu, tak i nabídky sportovních příležitostí pro širokou veřejnost,
- pokračovat v poskytování příspěvků na podporu mládežnického, výkonnostního i vrcholového sportu včetně Centra individuálních sportů Olomouckého kraje a spolkových organizací,
- pokračovat v podpoře organizací poskytováním příspěvků na obnovu a rozvoj sportovišť,
- napomáhat dobudování špičkových sportovních areálů pro pořádání vrcholných republikových i mezinárodních akcí,
- usilovat o postupnou modernizaci tělocvičen na malé sportovní haly a využití školských areálů pro volnočasové aktivity občanů,
- podpora a zajištění účasti reprezentantů Olomouckého kraje na Olympiádě dětí a mládeže.

Pro rok 2014- 2018 byla s ohledem na nová koncepční, právní a strategická rozhodnutí na úrovni státu, krajů a obcí zpracována **nová Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji**, která navazuje na materiál Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji z roku 2007, který se zabýval podmínkami a zabezpečením rozvoje sportu (školního, závodního, rekreačního, stejně jako přípravy sportovních talentů a sportu zdravotně handicapovaných občanů) do roku 2011. Materiál vychází zejména z nových právních norem a metodických návodů k programové podpoře komplexního rozvoje tělesné výchovy a sportu v rámci České republiky. Koncepce předkládá analytickou část, kde jsou uvedeny především socio-ekonomicko-demografické údaje, informace o dosavadním vývoji tělovýchovy a sportu v kraji, analýza volnočasových aktivit a vybraných parametrů výchovně vzdělávacího procesu ve vztahu k sportu i hodnotové a názorové orientace občanů

kraje v tomto směru. V navazující syntetické části je definována SWOT analýza, na základě které se stanovuje vize, cíle a marketingová strategie kraje v oblasti podpory a rozvoje sportu. Konkrétní úkoly i jejich časové horizonty pak řeší tzv. Akční plán koncepce. V aktualizaci jsou rovněž reflektovány koncepční a metodické materiály Vlády ČR, Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, Českého olympijského výboru, České unie sportu a Evropské unie.

Dlouhodobý záměr výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje je strategický a koncepční materiál ve vztahu k výchovně vzdělávací soustavě kraje, který ve své ekonomické části mimo jiné pojednává o finančních prostředcích, které slouží k investicím a opravám školského nemovitého majetku. V konkrétním vztahu k podpoře sportu se část těchto finančních prostředků vynakládá ve prospěch školských tělovýchovných zařízení s přímým dopadem na výchovně vzdělávací proces. Tyto investice a jejich koncepční uchopení tak spoluvytvářejí celkový rámec financování a podpory sportu v kraji. (Sysalová, 2013).

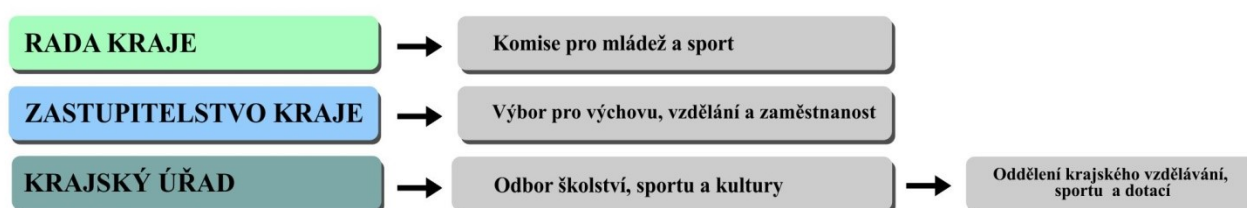
Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje je základním střednědobým koncepčním dokumentem kraje. Jedním z jeho hlavních úkolů je zformulovat rozvojové priority a cíle a oblasti podpory kraje tak, aby co nejúčinněji přispívaly k vyváženému a udržitelnému rozvoji územního obvodu kraje. Důležité je zachycení a využití vazeb na národní koncepcce a na kohezní politiku Evropské unie. Podpora rozvoje tělovýchovy a sportu je rovněž jedním z prioritních cílů tohoto dokumentu. Nejaktuálnější je **Program rozvoje Olomouckého kraje pro období 2015-2020**, kterému předcházela tentýž dokument pro léta **2012-2015**. Mezi konkrétní cíle v oblasti sportu a tělovýchovy vycházející z tohoto dokumentu patří například pořádání sportovních akcí, podpora obnovy a rozvoje sportovišť, modernizace tělocvičen, podpora dobudování špičkových sportovních areálů pro pořádání vrcholných republikových i mezinárodních akcí, podpora mládežnického, výkonnostního i vrcholného sportu a další.

3.1.2 Organizační zajištění oblasti sportu v Olomouckém kraji

Kraj je řízen legitimní politickou mocí ve všech sférách své činnosti a tato moc tedy zásadním způsobem ovlivňuje i podporu sportu ve veřejné správě kraje. Klíčovou úlohu v tomto směru představuje Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Jeho členové a současně zvolení zástupci jednotlivých politických stran fakticky řídí veřejnosprávní podporu sportu na úrovni kraje a rozhodují o této podpoře ve všech jejích parametrech. Zastupitelstvo kraje zřizuje **Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost**, v jehož kompetenci je poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. Rada kraje zřizuje **Komisi pro mládež a sport**, která je iniciativním a poradním orgánem rady v oblasti sportu. V rámci Krajského úřadu Olomouckého

kraje působí **Odbor školství, sportu a kultury**, který dále vymezuje **Oddělení krajského vzdělávání, sportu a dotací** (Olomoucký kraj, 2016). V oblasti sportu toto oddělení zajišťuje komplexní administraci dotačních programů Olomouckého kraje včetně kontroly a hodnocení žádostí, zajišťuje agendu Komise pro mládež a sport Rady kraje a také agendu související s účastí mládežnické sportovní reprezentace Olomouckého kraje v projektu Olympiáda dětí a mládeže. V přenesené působnosti také zajišťuje například spolupráci s nejvyššími státními subjekty v oblasti tělovýchovy, sportu a volnočasových aktivit atd. Strukturu orgánů působících v Olomouckém kraji v oblasti sportu znázorňuje *Obr. 3.1*.

Obr. 3.1 Organizační zabezpečení pro oblast sportu v Olomouckém kraji

Zdroj: Olomoucký kraj (2016), vlastní zpracování

3.1.3 Aktéři sportu a sportovní infrastruktura na území Olomouckého kraje

Mezi **subjekty** metodicky řízené a realizující sportovní aktivity v Olomouckém kraji lze zařadit zejména školy a školská zařízení (včetně domů dětí a mládeže a středisek volného času), sportovní oddíly a kluby. Sportovními aktivitami na školách je myšlena zejména tělesná výchova na základních a středních školách. Přehled základních a středních škol se sportovním zaměřením v Olomouckém kraji obsahuje *Příloha 3*.

V souvislosti se sportovními aktivitami na školách je spojena **Asociace školních sportovních klubů České republiky (AŠSK ČR)**. Je to tělovýchovné občanské sdružení, jehož hlavním záměrem je uchovat, zlepšit a vytvořit podmínky pro tělovýchovné a sportovní aktivity dětí a mládeže na základních, středních školách a školských zařízeních, provozovat tělovýchovné aktivity pravidelně a naučit této pravidelné pohybové činnosti děti a mládež už od útlého věku. Cílem je zaměřit pozornost především na děti pohybově méně nadané a ty, které nejsou mimo školu organizované v jiných tělovýchovných klubech. V současné době AŠSK ČR působí ve všech okresech České republiky a sdružuje téměř čtvrt milionu žáků základních a studentů středních škol. *Tabulka 3.1* porovnává počty školních sportovních klubů a jejich členů v rámci Olomouckého kraje, včetně členění na okresy

s celkovými počty za celou ČR. Tabulka uvádí také počty klubů působících na různých typech škol a školských zařízení.

Tab. 3.1 Počty sportovních klubů a členů v rámci AŠSK ČR v Olomouckém kraji v roce 2014

Okres	Počet klubů celkem	z toho kluby při ZŠ	z toho kluby při SŠ	z toho kluby při DDM	z toho jiné	Počet členů
Přerov	34	19	15	0	0	2059
Olomouc	32	19	13	0	0	1237
Šumperk	31	23	7	1	0	2614
Jeseník	24	16	6	1	1	1658
Prostějov	32	22	10	0	0	1004
Olomoucký kraj	153	99	51	2	1	8 572
Česká republika	2 826	1993	739	66	28	180 192

Zdroj: Výroční zpráva AŠSK (2014), vlastní zpracování

Dle výroční zprávy Asociace školních sportovních klubů z roku 2014 bylo v Olomouckém kraji registrováno 153 školních sportovních klubů (5,4 % z celkového počtu v ČR), v rámci kterých bylo sdruženo 8 572 členů (4,8 % z celkového počtu v ČR). Ve všech okresech je větší počet sportovních klubů na základních školách.

Tabulka 3.2 ukazuje údaje o členské základně Olomouckého kraje v rámci Olomoucké krajské organizace České unie sportu (OLKO ČUS). Dle tabulky bylo k 31. 12. 2014 registrováno pod hlavičkou ČUS v Olomouckém kraji 525 oddílů (sportovních klubů nebo tělovýchovných jednot) s celkovým počtem 73 125 individuálních členů (6 % z celkového počtu v ČR).

Tab. 3.2 Počet členů České unie sportu v Olomouckém kraji v roce 2014

Okres	Počet TJ/SK	Dospělí ¹	Mládež	z toho Dorostenci	z toho Žáci	Členové celkem
Jeseník	49	3 627	1344	464	880	4 971
Olomouc	179	21 925	6 539	2 406	4 133	28 464
Prostějov	78	6 726	3 034	971	2 072	9 769

¹ Člen, který v průběhu roku 2014 dovršil věku 19 let, je pro tento rok započítán do dospělých
Člen, který v průběhu roku 2014 dovršil věku 15 let, je pro tento rok započítán do dorostu

Přerov	113	13 275	3 849	1 495	2 354	17 124
Šumperk	106	9 662	3 135	1 109	2 026	12 797
Olomoucký kraj	525	55 215	17 910	6 445	11 465	73 125
Česká republika	8 240	879 861	325 885	105 597	220 288	1 205 746

Zdroj: Ročenka České unie sportu (2014), vlastní zpracování

Nejvíce členů jak počtem sportovních klubů/tělovýchovných jednot tak počtem individuálních členů je zaznamenán u okresu Olomouc, nejméně počtu členů má naopak okres Jeseník. Co se týče rozdělení podle věku členů, tak ve všech okresech výrazně převažuje skupina dospělých, tvořící 75 % všech členů, žáci tvoří 16 % a nejméně zastoupenou skupinou jsou dorostenci, kteří tvoří 9 % z celkového počtu členů.

Pod Olomouckou krajskou organizací České unie sportu je registrováno 16 krajských sportovních svazů s udělenou členskou licencí a dalších 6 krajských svazů, které vyvíjí činnost na území Olomouckého kraje bez udělené členské licence. Výčet těchto svazů znázorňuje *Tab. 3.3.*

Tab. 3.3 Krajské sportovní svazy pod záštitou České unie sportu v Olomouckém kraji

Krajské sportovní svazy s udělenou členskou licencí OLKO ČUS	Krajské sportovní svazy bez udělené členské licence OLKO ČUS
Krajský atletický svaz Olomouc Olomoucký svaz cyklistiky Olomoucký krajský fotbalový svaz Olomoucký krajský svaz házené Krajský svaz judo Olomouckého kraje Severomoravský oblastní kuželkářský svaz Olomoucký krajský svaz ledního hokeje Krajský svaz lyžařů Olomouckého kraje Krajská nohejbalová sportovní komise Krajský svaz orientačních sportů Olomouckého kraje Svaz plaveckých sportů OL KS ČUS Gymnastický svaz kraje Olomouc Olomoucký krajský svaz stolního tenisu Šachový svaz Olomouckého kraje Olomoucký krajský veslařský svaz Olomoucká florbalová unie	Krajské horolezecké sdružení Olomouc Krajský svaz jachtingu Krajská rada Českého svazu kanoistů Olomouckého kraje Krajský volejbalový svaz Olomoucký krajský triatlonový svaz Krajský billiardový svaz Olomouc

Zdroj: Server Olomoucké krajské organizace ČUS (2016), vlastní zpracování

V souladu s Koncepcí státní podpory sportu v ČR jsou podporovány rovněž sportovní a pohybové aktivity osob se zdravotně sníženými schopnostmi. Na území Olomouckého kraje působí v **oblasti sportu zdravotně postižených** několik sportovních klubů a organizací uvedených v *Příloze 4*.

Města a obce Olomouckého kraje vytvářejí pestrou nabídku zázemí pro vykonávání sportovních aktivit jak ve víceúčelových halách, stadionech, tělocvičnách, hřištích nebo bazénech, tak i v okolní přírodě lze nalézt nesčetně možností k provozování sportovních aktivit. V letním období nabízí region vhodné podmínky pro pěší turistiku a rozsáhlou síť cyklo-turistických tras. Celý kraj je protkaný vodními plochami vhodnými ke koupání nebo jachtingu. Vyhlášení jsou tenisová střediska v Přerově a Prostějově. Nabídku doplňují fitcentra, minigolfová hřiště a další sportoviště. Krajevou zvláštností jsou tradiční motoristické závody do vrchu ECCE HOMO, autocross v Přerovské rokli či veteráni na Helfštýně. Zimní sportovní aktivity jsou provozovány převážně na běžeckých i sjezdových terénech v Jeseníkách. Mezi nejvíce vyhledávané sporty v kraji patří fotbal, tenis, stolní tenis, volejbal, florbal, házená, lední hokej, atletika, lyžování, cyklistika, turistika a další.

3.2 Podpora sportu ve Zlínském kraji

Podpora sportu ve Zlínském kraji je poskytována rovněž v souladu se státní politikou České republiky a dle platné legislativy a programových dokumentů vytvořených Zlínským krajem.

3.2.1 Koncepční a programové zabezpečení sportu ve Zlínském kraji

Mezi základní strategické rozvojové dokumenty Zlínského kraje řadíme **Strategii rozvoje Zlínského kraje 2009-2020** a navazující **Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2010-2012** a tentýž dokument pro období let **2013-2016**. Zlínský kraj také zřizuje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, účelový **Fond mládeže a sportu Zlínského kraje**. Tento fond se zřizuje k poskytování veřejné podpory formou dotací na realizaci projektu nebo aktivit v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu v souladu s cíli již výše zmiňovaného Programu rozvoje územního obvodu Zlínského kraje.

Dalším významným dokumentem je **Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu ve Zlínském kraji** z dubna roku 2012. Součástí této koncepce je SWOT analýza, která formou syntézy identifikuje hlavní body charakterizující oblast sportu a tělovýchovy v kraji.

V souladu s časovým horizontem základního strategického rozvojového dokumentu Zlínského kraje, kterým je zpracovaná Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, je i **rozvojová vize pro oblast sportu**, směřována k cílovému roku 2020. Předkládaná Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu (2012) tímto vymezením deklaruje svoji provázanost s tímto strategickým dokumentem (resp. návaznost na tento dokument). Rozvojová vize Zlínského kraje pro oblast sportu a tělovýchovy je vyjádřena následovně:

„Zlínský kraj bude v roce 2020 území nabízející široké možnosti sportovního využití pro všechny aktivní sportovce, obyvatele či návštěvníky, a to v moderních sportovních zařízeních splňujících všechny požadavky na tato zařízení kladené. Speciální pozornost přitom bude věnována specifickým cílovým skupinám, jako jsou např. talentovaní mladí sportovci nebo zdravotně postižení. Rozvoj a propagace oblasti sportu a tělovýchovy budou organizačně zajišťovány na základě široké spolupráce krajské samosprávy, sportovních organizací, místních samospráv, školských zařízení a dalších zainteresovaných aktérů.“

V souladu s touto vizí byly určeny následující tři **strategické cíle** s danými prioritami:

A – Zajištění široké nabídky sportovních aktivit

Priorita 1 – Sport pro všechny

Priorita 2 – Sport ve školských zařízeních

Priorita 3 – Výchova talentů, vrcholový sport a reprezentace

B – Zajištění úplné a kvalitní sportovní infrastruktury

Priorita 1 – Sportovní infrastruktura ve vlastnictví Zlínského kraje

Priorita 2 – Sportovní infrastruktura ve vlastnictví jiných subjektů

C – Spolupráce v oblasti sportu a jeho propagace

Priorita 1 – Spolupráce subjektů aktivních v oblasti sportu

Priorita 2 – Propagace a společenská podpora sportu

Pro každý strategický cíl a každou prioritu je rozepsán seznam klíčových indikativních akcí k provedení do konce roku 2016. U každého opatření jsou uvedeny základní charakteristiky důležité pro jeho naplnění (popis, zodpovědnost za plnění, časový horizont, územní rozsah, cílové skupiny a finanční plán).

Dalším významným dokumentem dotýkající se podpory sportu je **Programové prohlášení rady Zlínského kraje pro volební období 2012-2016**. Jeden z programových cílů tohoto dokumentu zní, že obce, města i kraj musí dostat své zodpovědnosti za podporu sportu a volnočasových aktivit. Oblast volnočasových aktivit považuje Rada za důležitou součást života každé obce, města i kraje, a současně za jeden z důležitých nástrojů prevence kriminality. Rada preferuje systémové řešení financování sportu a hodlá se na tomto řešení v rámci stanovených pravidel podílet společně se státem a obcemi. Rada bude podporovat aktivní provozování sportu a využití volného času, ať už v jejich organizovaných podobách nebo spontánně jako důležitý prostředek:

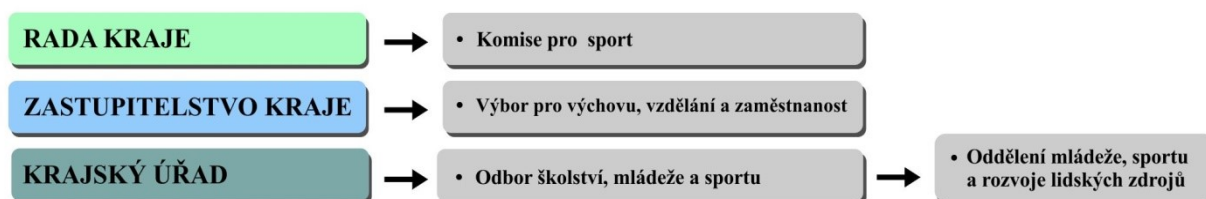
- účelného využívání volného času zejména mládeže, se zvláštním významem v boji proti vandalismu, závislosti na užívání alkoholu, drog apod.,
- přispívající k rozvoji zdravého životního stylu, ke snižování stresu, k upevňování zdraví občanů všech věkových kategorií,
- spojující lidi různých regionů, zemí a rozvíjející a podporující turismus a propagaci kraje.

Z Fondu mládeže a sportu bude Rada podporovat mladé talentované sportovce reprezentující kraj na celostátní a mezinárodní úrovni, rovněž tak bude podporovat činnost sportovních spolků a sportovních organizací. V rámci disponibilních zdrojů se bude Zlínský kraj ze svého rozpočtu podílet také na provozu, rekonstrukcích a modernizacích sportovních a tělovýchovných zařízení.

3.2.2 Organizační zajištění podpory sportu ve Zlínském kraji

Organizační struktura institucí zajišťujících podporu sportu ve Zlínském kraji je obdobná jako u kraje Olomouckého, mále rozdíly se vyskytují pouze v názvech některých orgánů, jak lze postřehnout z Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Organizační zabezpečení pro oblast sportu a tělovýchovy ve Zlínském kraji

Zdroj: Zlínský kraj (2016), vlastní zpracování

Stejně jako u Olomouckého kraje, tak i Krajský úřad Zlínského kraje má zřízen **Odbor školství, mládeže a sportu**, kde v rámci tohoto odboru působí **Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů**. Toto oddělení v rámci oblasti sportu odpovídá za:

- koncepci rozvoje volnočasových aktivit dětí a mládeže a rozvoje sportu, včetně zdravotně handicapovaných,
- vytváření podmínek pro sport dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů,
- administraci a za hospodaření s finančními prostředky Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje,
- organizaci aktivit spojených s propagací tělovýchovy a sportu,
- organizaci soutěží a olympiád vyhlašovaných nebo podporovaných krajem,
- vyjadřuje se k přidělování grantů a dotací směřujících do oblasti mládeže a sportu a environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Rada kraje se ve svém programovém prohlášení, jak bylo zmíněno výše, zavázala k podpoře sdružení podporujících sportovní a volnočasové aktivity převážně dětí a mládeže. Rada také zřizuje jako iniciativní a poradní orgán v oblasti sportu **Komisi pro sport**.

3.2.3 Aktéři sportu a sportovní infrastruktura ve Zlínském kraji

Mezi subjekty realizující sportovní činnost ve Zlínském kraji lze opět zařadit zejména školy a školská zařízení (včetně domů dětí a mládeže a středisek volného času), sportovní oddíly a kluby. Dle Koncepce rozvoje sportu a tělovýchovy ve Zlínském kraji (2012) v rámci Zlínského kraje působí 11 základních škol s rozšířenou výukou tělesné výchovy (4,3 % z celkového počtu základních škol ve Zlínském kraji) a tento druh vzdělávání je poskytován 889 žákům (1,9 % z celkového počtu žáků základních škol ve Zlínském kraji). Výčet těchto škol můžeme najít v *Příloze 5*. V rámci středního školství Zlínského kraje realizuje rozšířené sportovní vzdělávání pouze jeden subjekt, a to Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Zlín.

Ve Zlínském kraji bylo registrováno 166 školních sportovních klubů pod záštitou AŠSK ČR (5,9 % z celkového počtu v ČR), v rámci kterých bylo sdruženo 9 883 členů (5,5 % z celkového počtu v ČR), jak lze vidět v *Tab. 3.4*.

Tab. 3.4 Počty sportovních klubů a členů v rámci AŠSK ČR ve Zlínském kraji v roce 2014

Okres	Počet klubů celkem	z toho kluby při ZŠ	z toho kluby při SŠ	z toho kluby při DDM	z toho jiné	Počet členů
Kroměříž	30	18	12	0	0	2 171
Uherské Hradiště	50	39	10	1	0	2 147
Vsetín	34	26	7	1	0	2 331
Zlín	52	39	12	1	0	3 234
Zlínský kraj	166	122	12	0	0	9 883
Česká republika	2 826	1993	739	66	28	180 192

Zdroj: Výroční zpráva AŠSK (2014), vlastní zpracování

V oblasti sportu zdravotně postižených je ve Zlínském kraji aktivních 8 sportovních klubů, v rámci kterých je registrováno celkem 523 sportovců (*Příloha 4*).

Tabulka 3.5 obsahuje krajské sportovní svazy působící na území Zlínského kraje, registrované Zlínskou krajskou organizací České unie sportu (ZKO ČUS). Na území kraje je zaregistrováno pod touto organizací 14 sportovních svazů s udělenou členskou licencí a 11 svazů bez udělené licence ČUS.

Tab. 3.5 Krajské sportovní svazy pod záštitou České unie sportu ve Zlínském kraji

Krajské sportovní svazy s udělenou členskou licencí ZKO ČUS	Krajské sportovní svazy bez udělené členské licence ZKO ČUS
Organizační jednotka České basketbalové federace o.s. ČBF – Oblast Střední Morava Zlínský krajský výkonný výbor ČSLH Krajský svaz cyklistiky Zlín Zlínský krajský svaz jachtingu Krajská komise krasobruslení Zlínského kraje Krajský kuželkářský svaz Zlín Zlínský krajský svaz orientačního běhu Krajský plavecký svaz Zlín Krajská soutěžní komise české gymnastické federace Zlínský krajský svaz stolního tenisu Zlínský krajský volejbalový svaz Zlínský krajský svaz vzpírání Česká jezdecká federace - Zlínská oblast Zlínský krajský fotbalový svaz	Zlínský krajský atletický svaz Zlínský krajský svaz házené Krajský horolezecký svaz ve Zlíně Krajský svaz judo Zlínského kraje Krajský svaz lyžování Zlín Krajská komise moderní gymnastiky Zlínského kraje Krajský svaz minigolfu Zlín Krajská nohejbalová soutěžní komise Zlínského kraje Šachový svaz Zlínského kraje Zlínský krajský svaz triatlonu Zlínská florbalová unie

Zdroj: Server Zlínské krajské organizace ČUS (2016), vlastní zpracování

V rámci Zlínské krajské organizace České unie sportu, bylo k 31. 12. 2014 registrováno 399 sportovních oddílů (4,8 % z celkového počtu ČR), sdružujících 93 129 členů (7,7 %

z celkového počtu ČR). Přehled počtu členů ČUS v jednotlivých okresech Zlínského kraje znázorňuje Tab. 3.6.

Tab. 3.6 Počet členů České unie sportu ve Zlínském kraji v roce 2014

Okres	Počet TJ/SK	Dospělí ²	Mládež	z toho Dorostenci	z toho Žáci	Členové celkem
Kroměříž	92	9 864	2 662	941	1 721	12 526
Uherské Hradiště	125	32 945	3 261	1 848	1 413	36 206
Vsetín	82	13 166	4 852	1 654	3 198	18 018
Zlín	100	19 630	6 749	2 343	4 406	26 379
Zlínský kraj	399	75 605	17 524	6 786	10 738	93 129
Česká republika	8 240	879 861	325 885	105 597	220 288	1 205 746

Zdroj: Ročenka ČUS (2014), vlastní zpracování

Největší členskou základnu má Zlínský kraj v okrese Uherské Hradiště a nejméně členů zaznamenává okres Kroměříž. Velké rozdíly jsou opět v počtech členů spadajících do skupiny dospělí a mládež. Dospělí členové tvoří celých 81 % z celkového počtu členů, zatímco zbylých 19 % tvoří skupiny dorost (7%) a žáci (12%).

Zlínský kraj nabízí široké možnosti sportovního vyžití. V letních obdobích je kraj vyhlášen rozsáhlými cyklostezkami, zejména podél toku řeky Moravy. Touto přírodní oblastí prochází takzvaná Moravská cyklostezka, která navazuje na rakouské a slovenské cyklostezky. Pro milovníky skal a horolezectví jsou ideálním místem Pulčinské, Lačnovské nebo Čertové skály. Na území kraje se nachází také nesčetné množství koupališť, hřišť tělocvičen a sportovních multifunkčních hal pro různé druhy sportu. V zimním období kraj disponuje kvalitními lyžařskými dráhami pro sjezd i běh, například na Pustevnách a ve Velkých Karlovicích, nebo pro méně náročné lyžaře na hřebenech Chřibů a Hostýnských vrchů.

Jedna z nejvýznamnějších sportovních akcí konaných ve Zlínském kraji je mezinárodní mistrovství České republiky v rallye, které je rovněž součástí Mistrovství Evropy. V roce 2013 se zde konaly Hry VI. letní olympiády mládeže a město Zlín, se zařadilo mezi oficiální partnery této akce.

Při porovnání žebříčku sportů Zlínského kraje dle počtu registrovaných členů České unie sportu s celorepublikovým žebříčkem, můžeme konstatovat v rámci Zlínského kraje výrazněji

² Člen, který v průběhu roku 2014 dovršil věku 19 let, je pro tento rok započítán do dospělých
Člen, který v průběhu roku 2014 dovršil věku 15 let, je pro tento rok započítán do dorostu

lepší postavení házené, turistiky, stolního tenisu, tradičního karate či kulturistiky, naopak výrazněji horší postavení zaujímají např. florbal, hokejbal či golf. Z pohledu počtu registrovaných členů mládežnické kategorie dominují ve Zlínském kraji sporty jako fotbal, lední hokej, sport pro všechny, rekreační sport, házená a florbal.

4 Finanční zdroje na podporu sportu ve vybraných krajích

Tato část diplomové práce se bude zabývat analýzou finančních zdrojů na podporu sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v období let 2010-2014. Finanční analýza bude provedena na základě těchto kritérií:

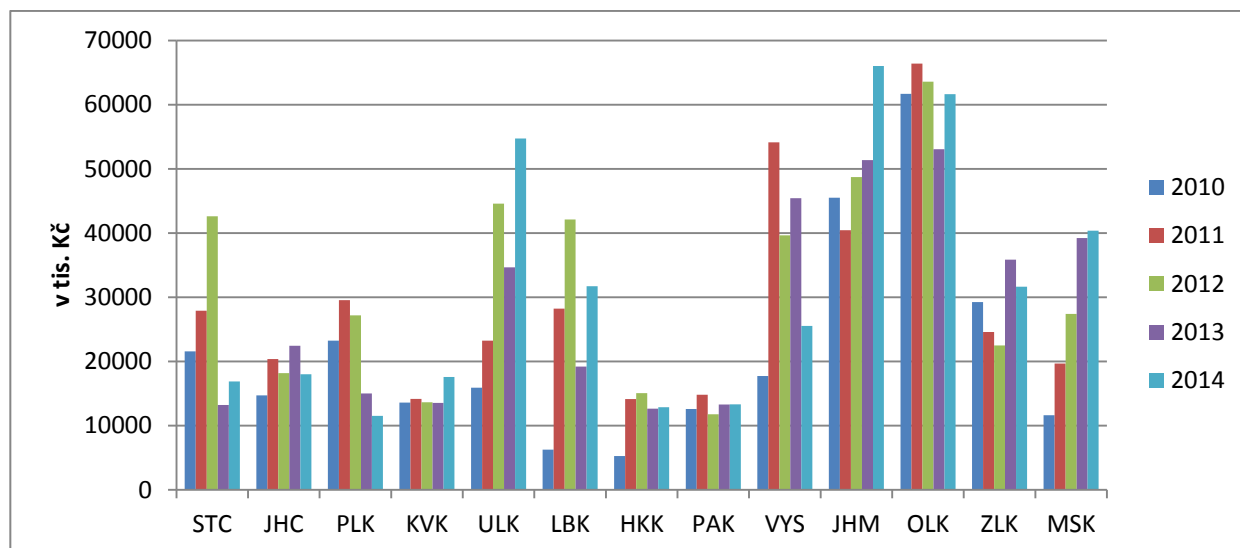
- výdaje na podporu sportu,
 - postavení vybraných krajů mezi ostatními kraji ČR z hlediska výdajů na sport,
 - podíl výdajů na sport k celkovým výdajům krajů,
 - podíl výdajů na sport na jednoho obyvatele,
- dotační tituly na sport poskytované z rozpočtů krajů,
- investiční dotace do oblasti sportu ze státního rozpočtu ČR.

4.1 Výdaje na podporu sportu a tělovýchovy Olomouckého a Zlínského kraje

Tato první část se bude zabývat analýzou postavení Olomouckého a Zlínského kraje mezi ostatními kraji České republiky v oblasti **výdajů na podporu tělovýchovy a sportu**. Zdrojem dat o výši výdajů jednotlivých krajů je informační portál Ministerstva financí MONITOR, který umožňuje volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy, tedy i informace o rozpočtech jednotlivých krajů. Pro každý analyzovaný kraj byla zjištěna podle rozpočtových výkazů uvedených v daném systému výše výdajů určených na podporu tělovýchovy a sportu. Dle rozpočtové skladby povinně využívané v rámci celého systému českých veřejných rozpočtů byly identifikovány skutečné výdaje krajů v letech 2010-2014 spadající v rámci odvětvového třídění rozpočtové skladby pod pododdíl *341 – Tělovýchova*, který dále obsahuje paragrafy *3411 – Státní sportovní reprezentace*, *3412 – Sportovní zařízení v majetku obce* a *3419 – Podpora sportovních oddílů, výdaje na konání sportovních akcí, závodů apod.* Graf 4.1 srovnává jednotlivé kraje České republiky (kromě Hlavního města Prahy) dle absolutní výše výdajů určených na podporu sportu v letech 2010-2014. Olomoucký kraj se v rámci tohoto srovnání umísťuje ze všech krajů v České republice na prvním místě s průměrnou hodnotou výdajů na podporu sportu přes 61 mil. Kč ročně. Po Olomouckém kraji se v tomto žebříčku umísťuje Jihomoravský kraj, kraj Vysočina a Ústecký

kraj. Zlínský kraj se s průměrnou roční hodnotou téměř 29 mil. Kč ročně, umístil na pátém místě. Nejmenší výdaje na podporu sportu poskytují dle této analýzy Královéhradecký a Pardubický kraj. Jejich průměrné výdaje na podporu sportu činí 12-13 mil. Kč za rok.

Graf: 4.1 Výdaje krajů ČR na podporu sportu a tělovýchovy v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

V Tabulce 4.1 lze vidět skutečné výdaje z rozpočtu Olomouckého kraje na podporu sportu a tělovýchovy a také podíly těchto výdajů na celkových rozpočtových výdajích kraje. Výdaje na podporu sportu a tělovýchovy, dle rozpočtové skladby *pododdíl 341 – Tělovýchova* činil během sledovaného období let 2010-2014 v průměru přes 61 mil. Kč. Hodnota podílu těchto výdajů na celkových výdajích kraje byla za sledovaných pět let v průměru 0,6 %.

Tab. 4. 1 Výdaje Olomouckého kraje na podporu sportu a v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celkové výdaje kraje	10 277 988	10 046 353	10 329 883	9 902 252	10 226 098
Tělovýchova a zájmová činnost	142 201	146 823	148 585	131 165	138 307
z toho Tělovýchova	61 696	66 419	63 604	53 075	61 638
Tělovýchova / celkové výdaje kraje (v %)	0,60	0,66	0,62	0,54	0,60

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

Pro Zlínský kraj činily ve sledovaném období výdaje na podporu sportu a tělovýchovy v průměru přes 28,7 mil. Kč. Průměrný podíl na celkových výdajích činil 0,3 %.

Tab. 4.2 Výdaje Zlínského kraje na podporu sportu v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

	2010	2011	2012	2013	2014
Celkové výdaje kraje	8 981 215	8 554 707	8 668 948	8 822 767	8 903 672
Tělovýchova a zájmová činnost	80 572	77 368	77 774	91 699	83 742
z toho Tělovýchova	29 248	24 589	22 505	35 865	31 664
Tělovýchova / celkové výdaje kraje (v %)	0,32	0,29	0,26	0,40	0,36

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

4.2 Dotační tituly na podporu sportu z rozpočtu Olomouckého kraje

V následujícím textu bude provedena podrobnější analýza a charakteristika finančních prostředků poskytovaných Olomouckým krajem v letech 2010-2014. Zdroji dat pro tuto analýzu byly závěrečné účty Olomouckého kraje v jednotlivých letech a Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji. Jedná se o tyto dotační tituly:

- 1) Přímá podpora vrcholových sportovních oddílů,
- 2) Příspěvky na podporu sportu,
 - Program I – Podpora celoroční sportovní činnosti,
 - Program II – Podpora sportovních akcí regionálního charakteru,
- 3) Neinvestiční příspěvky do 25 a 30 tisíc Kč,
- 4) a Významné projekty Olomouckého kraje

Následující *Tabulka 4.3* ukazuje vývoj finančních prostředků z dotačního titulu **Přímá podpora vrcholových sportovních oddílů** poskytovaného z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2014.

Tab. 4.3 Přímá podpora vrcholových sportovních oddílů z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2014 (v. mil. Kč)

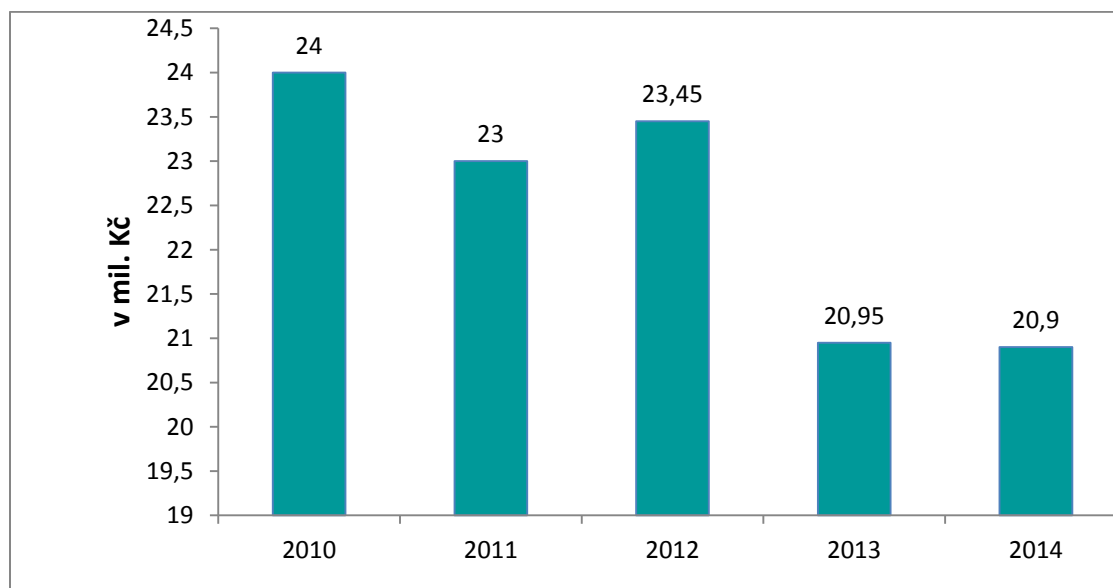
Typ sportu	Název žadatele	Úroveň soutěží	2010	2011	2012	2013	2014
fotbal	SK Olomouc Sigma	1.liga	2,20	2,10	2,10	2,00	2,00
lední hokej	HC Olomouc	1.liga	1,60	1,50	1,50	1,30	1,20
házená	TK Sokol Přerov	Extraliga ČR	1,50	1,45	1,45	1,30	1,00

	Handball Club						
lední hokej	Hokej Šumperk 2003	1.liga	1,00	0,80	1,00	0,90	0,80
házená	Dámský HK Zora Olomouc	Mezinárodní liga	1,90	1,80	1,80	1,60	1,50
házená	TJ Cement Hranice	Extraliga	1,50	1,45	1,45	1,30	1,40
basketbal	Orli Prostějov o.s.	Mattoni NBL	1,60	1,55	1,55	0,70	1,40
volejbal	SK UP Olomouc	Extraliga	1,50	1,45	1,45	1,30	1,30
volejbal	TJ Sokol Štenberk	Extraliga	1,50	1,45	1,45	1,30	1,30
volejbal	VK Prostějov	Extraliga	1,90	1,85	1,90	1,90	1,80
volejbal	Přerovský volejbalový klub o.s.	Extraliga žen	1,50	1,45	1,45	1,30	1,30
tenis	Tenisový klub Prostějov	Extraliga družstev	2,20	2,10	2,30	2,40	2,30
tenis	TK PRECHEZA Přerov o.s.	Extraliga družstev	1,80	1,75	1,75	1,60	1,60
alpské lyžování	SKI KLUB Šumperk	Vrcholoví sportovci	1,00	0,95	0,95	0,85	0,80
klasické lyžování	Fenix Ski Team Jeseník	Sportovci klasického lyžování	0,55	0,55	0,55	0,50	0,50
box	DTJ Prostějov	Extraliga	0,75	0,80	0,80	0,70	0,70
lední hokej	HK Jestřábi Prostějov	2.liga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
basketbal	SK UP Olomouc	2.liga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem			24,00	23,00	23,45	20,95	20,90

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Podpora vrcholového sportu probíhá tzv. přímou cestou, to znamená, že v tomto případě subjekty o podporu v rámci institucionální procedury nežádají. Zastupitelstvo kraje ve své působnosti samo vytipovává špičkové sportovní celky a oddíly v kraji, kterým tuto podporu chce poskytnout. Z *Tabulky 4.3* vyplývá, že jde o velmi úzkoprofilovou skupinu. Ve sledovaném období má celková podpora kraje z tohoto dotačního titulu klesající tendenci. Na začátku sledované období v roce 2010 byla výše těchto finančních prostředků 24 mil. Kč, v dalších letech dochází k postupnému poklesu až na částku 20,9 mil. Kč v roce 2014 (*Graf 4.2*)

Graf 4.2 Přímá podpora vrcholových sportovců z rozpočtu Olomouckého kraje 2010-2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Podpora sportu v rámci realizace **Programu I – Podpora celoroční sportovní činnosti** je zaměřena zejména do oblasti zabezpečení účasti členů klubů a oddílů na sportovních akcích v rámci úhrady dopravy, cestovného, stravného, ubytování, údržby a provozu sportovního areálu, nákupu sportovního materiálu a pořádání sportovních, výcvikových a náborových akcí.. V následujících *tabulkách 4.4 a 4.5* lze vidět, kolik projektů bylo v časové řadě pěti let podpořeno a také celkové výše finančních prostředků, které v rámci Programu I a II Olomoucký kraj na podporu sportu poskytl. Údaje o dotačních prostředcích z Programu I a II jsou zde dostupné jen do roku 2013.

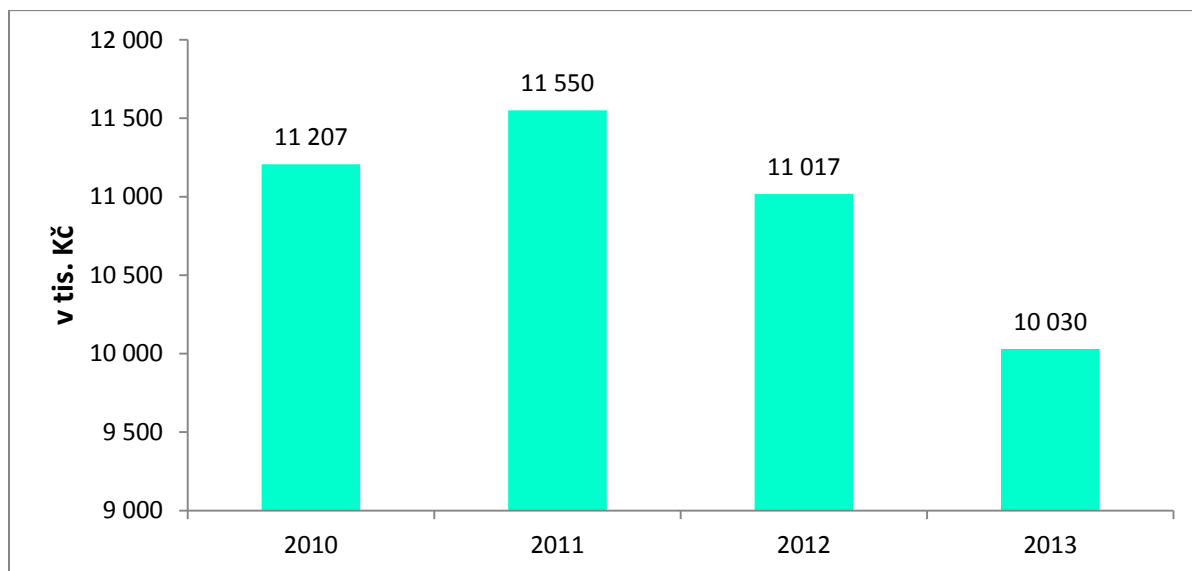
Tab. 4.4 Program I - Příspěvky na podporu sportu z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

PODPORA CELOROČNÍ SPORTOVNÍ ČINNOSTI				
	Počet žádostí	Počet podpořených projektů	v %	Celková výše finančních prostředků (v tis. Kč)
2010	391	317	81,07	11 207
2011	448	358	79,91	11 550
2012	391	323	82,61	11 017
2013	447	304	68,01	10 030

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Jak ukazuje výše uvedená tabulka, od roku 2010 do roku 2013 bylo v rámci Programu I podpořeno téměř 78 % projektů. Výše finančních prostředků se ale v průběhu let snižuje a v roce 2013 celková suma klesla na 10,03 mil. Kč (Graf 4.3).

Graf 4.3 Program I - Podpora celoroční sportovní činnosti z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

U Programu II byl průměrný podíl podpořených projektů vůči podaným žádostem pouze 32,8 %. Výše finančních prostředků se v posledních třech sledovaných letech oproti roku 2010 téměř zdvojnásobila, jak ukazuje Tabulka 4.5 a Graf 4.4.

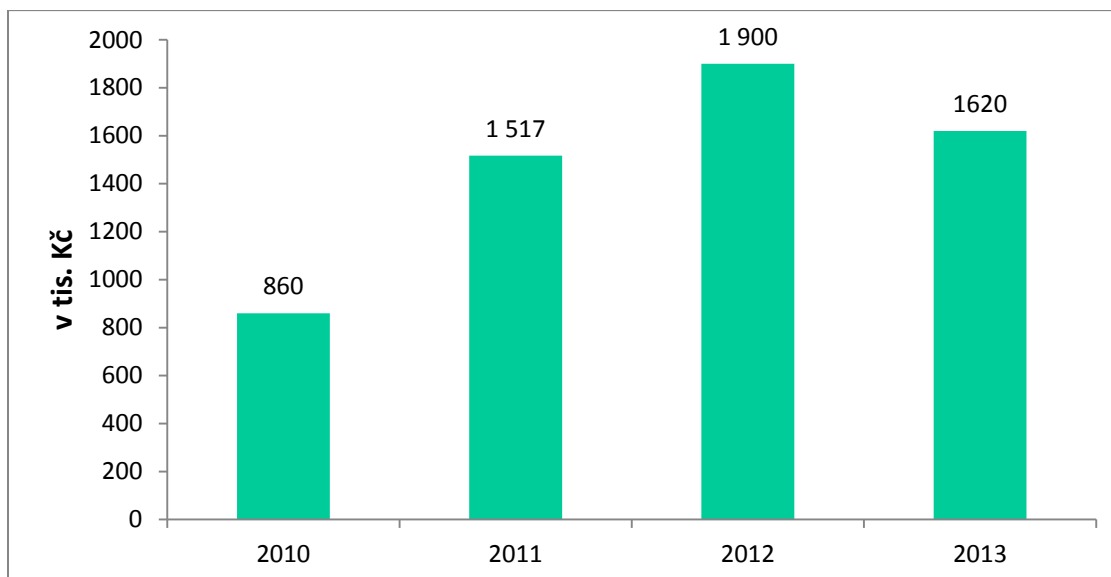
Tab. 4.5 Program II - Příspěvky na podporu sportu z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

PODPORA SPORTOVNÍCH AKCÍ REGIONÁLNÍHO CHARAKTERU				
	Počet žádostí	Počet podpořených projektů	v %	Celková výše finančních prostředků (v tis. Kč)
2010	134	35	26,12	860
2011	153	49	32,03	1 517
2012	139	57	41,01	1 900
2013	177	57	32,20	1 620

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Realizace dotačního titulu v rámci Programu I a II probíhá na principu výběru projektů subjektů, které se do něj přihlásí v rámci krajem stanovených pravidel. Konečný výběr podpořených subjektů v rámci soutěže úspěšnosti projektů schvaluje zastupitelstvo kraje.

Graf 4.4 Program II – Příspěvky na podporu sportu z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

U neinvestičních příspěvků do 25 a 30 tisíc Kč jde o dotační titul příspěvků z rozpočtu Olomouckého kraje (tzv. příspěvky menšího rozsahu) právnickým a fyzickým osobám, které provozují veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje v těchto oblastech: vzdělávání a věda, mládež, kultura, sport a tělovýchova, prevence kriminality, sociální patologie a primární prevence drogových závislostí, zdravotnictví, sociální služby a humanitární pomoc, turistický ruch a životní prostředí. Z hlediska podpory sportu jde tedy o titul, který se na této podpoře podílí vedle jiných priorit, nicméně podpora sportu zde tvoří většinovou profilaci tohoto dotačního titulu. Tento dotační titul je chápán jako cílená podpora menšího rozsahu, kde ale v souladu s významnými projekty každý subjekt může být takto podpořen pouze jedenkrát v příslušném kalendářním roce. Příspěvky schvaluje rada kraje a výše dotace má svůj stanovený strop. V letech 2010 – 2011 a 2013 byly tyto příspěvky poskytovány maximálně do výše 25 tisíc Kč, v roce 2012 pak maximálně do výše 30 tisíc Kč (*Tabulka 4.6*).

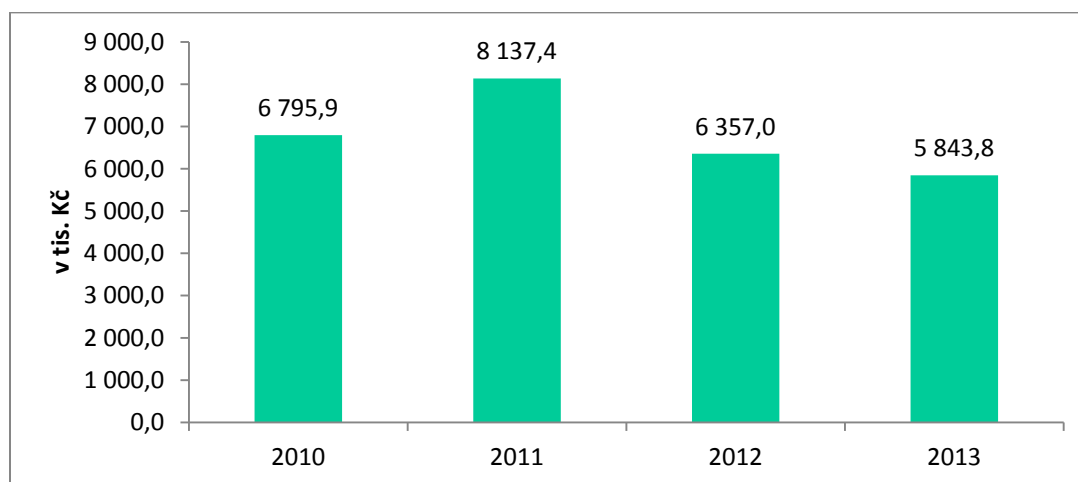
Tab. 4.6 Neinvestiční příspěvky do 25 a 30 tisíc Kč z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

	Počet žádostí	Počet podpořených projektů	v %	Celková výše finančních prostředků (v tis. Kč)
2010	386	281	72,80	6 795,9
2011	413	338	81,84	8 137,4
2012	451	266	58,98	6 357
2013	417	273	65,47	5 843,8

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

V Tabulce 4.6 lze vidět, že průměrně 70 % žádostí bylo ve sledovaném období vyhověno. Celková výše finančních prostředků se od roku 2010 – 2011 zvyšovala, ale následující dva roky měla naopak klesající charakter, jak naznačuje i *Graf 4.5*.

Graf 4.5 Neinvestiční příspěvky do 25 a 30 tisíc Kč v Olomouckém kraji 2010-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Významné projekty Olomouckého kraje je dotační titul z rozpočtu Olomouckého kraje právníkům a fyzickým osobám provozujícím veřejně prospěšnou činnost na území Olomouckého kraje ve stejných oblastech jako u výše zmíněných příspěvků tzv. menšího rozsahu. Tento dotační titul neomezuje žadatele vy výši požadované finanční částky, současně však předpokládá skutečně významný a značně reprezentativní dopad pro Olomoucký kraj, přičemž každý subjekt může být takto podpořen pouze jedenkrát v příslušném kalendářním roce. Příspěvek je přidělován v rámci veřejné soutěže kvality projektů, jež jsou předkládány v souladu s pravidly schválenými Olomouckým krajem. Tento dotační titul, jako jediný nástroj kraje,

slouží současně k financování neinvestičních i investičních projektů. Opět přesné finanční částky pro tento dotační titul byly dostupné jen do roku 2013.

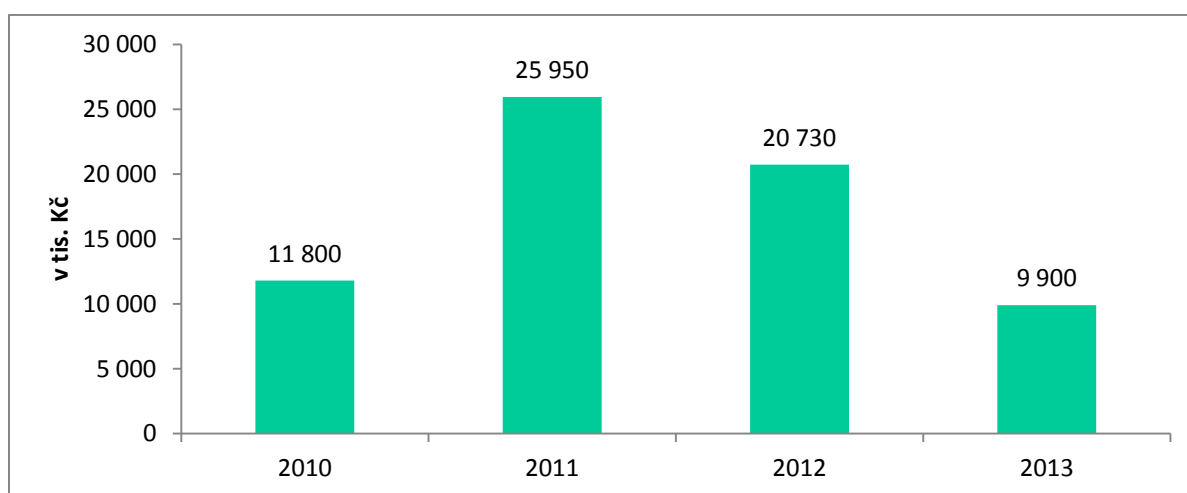
Tab. 4.7 Významné projekty Olomouckého kraje na podporu sportu v letech 2010-2013 (v tis. Kč)

	Počet žádostí	Počet podpořených projektů	v %	Celková výše finančních prostředků (v tis. Kč)
2010	62	45	72,58	11 800
2011	70	49	70,00	25 950
2012	73	49	67,12	20 730
2013	69	46	66,67	9 900

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

V Tabulce 4.7 lze vidět, že průměrně uspěje ve veřejné soutěži ročně 70 % projektů, které jsou podpořeny z tohoto dotačního titulu. Ve sledovaném období byly nejvyšší finanční sumou podpořeny významné projekty v roce 2011, kdy tato suma činila přes 25,95 mil. Kč. Nejméně finančních prostředků poskytl kraj v roce 2013, a to pouze 9,90 mil. Kč, což ukazuje také graf 4.6.

Graf 4.6 Významné projekty Olomouckého kraje 2010-2013 (v tis. Kč)

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, vlastní zpracování

Další prostředky investované Olomouckým krajem do oblasti sportu jsou směřovány do podpory talentované mládeže. Z tímto účelem bylo zřízeno v roce 2007 **Centrum individuálních sportů kraje Olomouckého (CISKO, o.s.)** jako centrum pro podporu a rozvoj individuálních sportů na vrcholové úrovni s cílem dosahování vynikajících výsledků reprezentujících Olomoucký kraj. Podpora centra se zaměřuje zejména na sportovní přípravu mladých talentovaných sportovců dorostenecké a juniorské kategorie dosahujících vynikajících výsledků, zařazených do státní sportovní podpory (zejména v olympijských sportech). Na základě rozhodnutí Rady Olomouckého kraje je smluvně zajištěno financování CISKO z prostředků Olomouckého kraje. Finanční prostředky poskytnuté CISKO v letech 2010 – 2014 jsou prezentovány v *Tabulce 4.8*. V celém období let 2010-2014 činila tato finanční podpora sportu obnos 1 mil. Kč.

Tab. 4.8 Finanční prostředky poskytnuté CISKO z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2010-2014 (v mil. Kč)

Centrum individuálních sportů Olomouckého kraje					
	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výše finančních prostředků	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v OK, vlastní zpracování

4.3 Dotační tituly na podporu sportu Zlínského kraje

Analýza finančních prostředků na podporu sportu vynaložených Zlínským krajem v letech 2010-2014 vychází z údajů Odboru školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Zlínského kraje a ze závěrečných účtů kraje.

Největší část výdajů na podporu sportu Zlínského kraje tvoří každoročně **dotační program s názvem Podpora mládežnického sportu**. Jedná se o finanční prostředky na sportovní činnost mládeže, které jsou poskytovány formou dotací subjektům se sídlem ve Zlínském kraji dlouhodobě dobře reprezentujícím kraj v rámci České republiky či na mezinárodní úrovni. Tabulka 4.9 prezentuje vývoj finanční podpory poskytnuté prostřednictvím tohoto dotačního programu ve sledovaném období. Celková výše finančních prostředků ve sledovaném období byla 15 mil. Kč. V roce 2013 byl zaznamenán největší pokles na částku 14 mil. Kč, ale hned rok poté se celková suma vyšplhala na 15,65 mil. Kč, což byla nejvyšší částka v letech 2010-2014, jak lze vidět také v *Grafu 4.7*.

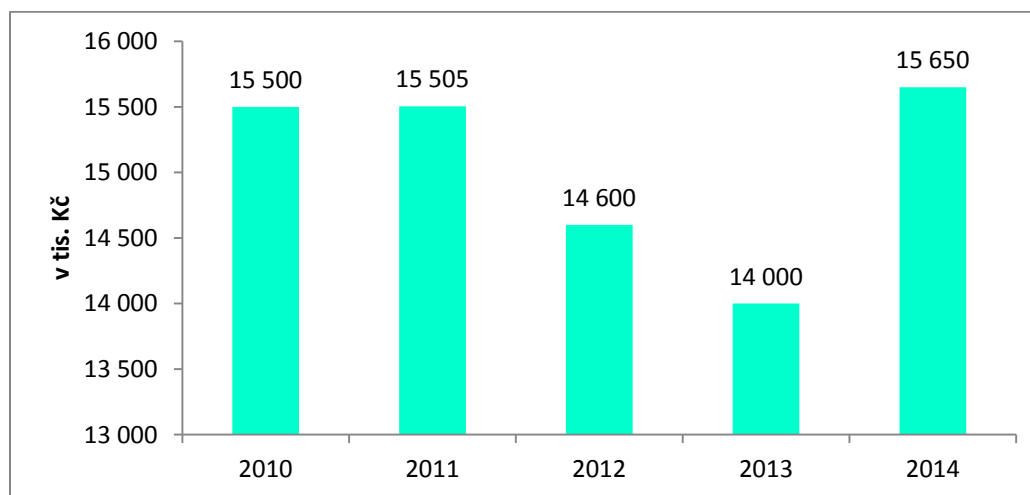
Tab. 4.9 Podpora mládežnického sportu z rozpočtu Zlínského kraje v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

PODPORA MLÁDEŽNICKÉHO SPORTU					
	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výše poskytnutých finančních prostředků	15 500	15 505	14 600	14 000	15 650

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Mezi podpořené subjekty patřily různé sportovní kluby na území Zlínského kraje, které se věnují práci s mládeží. Mezi sporty podpořené nejvyššími částkami lze zařadit fotbal, lední hokej, házenou, volejbal, atletiku či basketbal.

Graf 4.7 Podpora mládežnického sportu ve Zlínském kraji v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Další výraznou položkou v oblasti podpory sportu jsou prostředky **Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje**. Tento fond se zřizuje k poskytování veřejné podpory formou dotace na realizaci projektu nebo aktivit v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu (jednorázové akce místního, regionálního i nadregionálního charakteru v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, projekty v oblasti podpory projektů talentovaných sportovců v individuálních sportovních odvětvích) v souladu s cíli Programu rozvoje územního obvodu Zlínského kraje. Fond slouží fyzickým a právnickým osobám, které vyvíjejí aktivity v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. Dotace z fondu jsou poskytovány přísně účelově, tj. na konkrétní akci nebo projekt. Výzvy k předkládání žádostí o dotace se vyhlašují obvykle 2x ročně. Tabulka 4.10 je věnována právě

vývoji finančních prostředků poskytovaných Fondem mládeže a sportu Zlínského kraje. V tabulce lze vidět celkové částky dotací, které byly čerpány v jednotlivých letech 2010-2014.

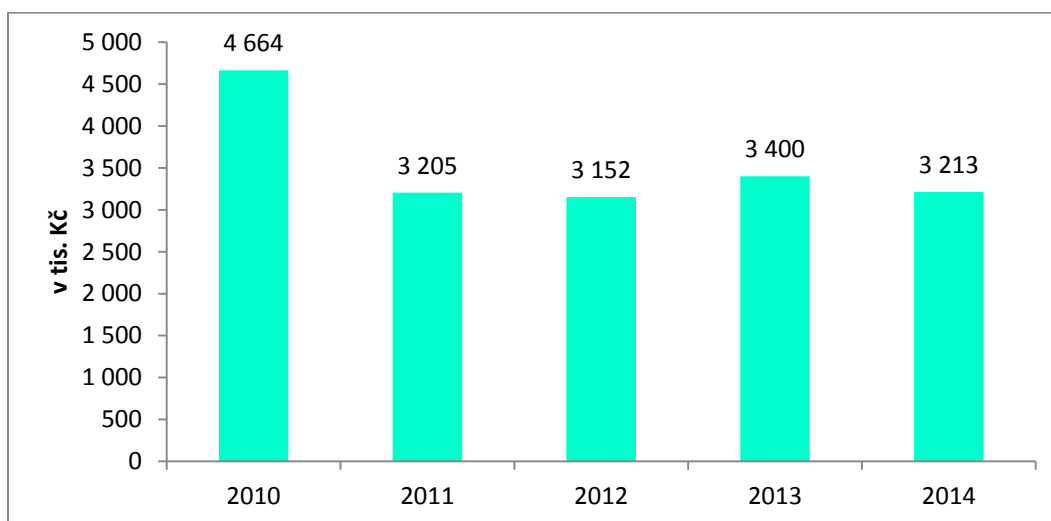
Tab. 4.10 Dotace z Fondu mládeže a sportu Zlínského kraje 2010-2014 (v tis. Kč)

	Dotace na tělovýchovu a sport celkem	z toho: projekty talentovaných sportovců v individuálních sportech	z toho: jednorázové akce v oblasti tělovýchovy a sportu
2010			
Počet projektů/akcí	4 664 tis. Kč	37	267
Částka (v tis. Kč)		1 144	3 496
2011			
Počet projektů/ akcí	3 205 tis. Kč	13	252
Částka (v tis. Kč)		205	3 000
2012			
Počet projektů/ akcí	3 152 tis. Kč	21	259
Částka (v tis. Kč)		285	2 867
2013			
Počet projektů/ akcí	3 400 tis. Kč	24	313
Částka (v tis. Kč)		262	3 138
2014			
Počet projektů/ akcí	3 213 tis. Kč	12	279
Částka (v tis. Kč)		260	2 953

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Část z těchto prostředků byla vždy použita na projekty v oblasti podpory projektů talentovaných sportovců v individuálních sportovních odvětvích a druhá část byla použita na podporu jednorázových akcí v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, kde příjemci těchto dotací byly občanská sdružení (nyní spolky), školy a školská zařízení, dále obecně prospěšné společnosti, obce Zlínského kraje a fyzické i právnické osoby.

Graf 4.8 Dotace z Fondu mládeže a sportu ve Zlínském kraji v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Nejvyšší finanční prostředky byly celkově poskytnuty v roce 2010 a to přes 4,6 mil. Kč. V dalších letech se finanční obnosy poskytované fondem pohybovaly pouze mezi 3,2 – 3,4 mil. Kč. Jak lze vidět také v Grafu 4.8 v celém sledovaném období byly větší finanční prostředky poskytovány na jednorázové akce. Podle druhu podpořeného sportu dosahuje nejvyšších podílů na celkové výši dotací cyklistika, fotbal a automobilový a motocyklový sport. Z pohledu počtu podpořených projektů patří přední místa žebříčku fotbalu, cyklistice, atletice a tenisu. Prostředky fondu, které nejsou vyčerpaný v daném roce, se vždy převádí do roku následujícího.

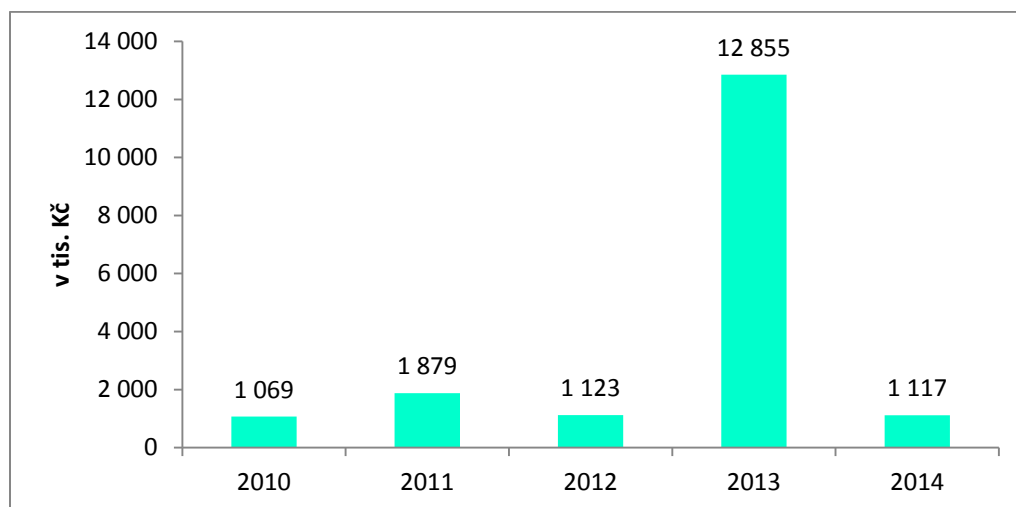
Další prostředky Zlínského kraje, které jdou na podporu sportu a tělovýchovy v kraji jsou určeny na zajištění a organizování **Olympiád dětí a mládeže** a na organizaci a vyhlášení soutěže **Sportovec roku Zlínského kraje**. Jaké finanční prostředky plynuly ve sledovaném období na tyto položky, prezentuje *Tabulka 4.11* a *Graf 4.9*.

Tab. 4.11 Výdaje na Olympiádu dětí a mládeže a Sportovce roku z rozpočtu Zlínského kraje v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

OLYMPIÁDA DĚTÍ A MLÁDEŽE, SPORTOVEC ROKU					
	2010	2011	2012	2013	2014
Celková výše poskytnutých finančních prostředků	1 069	1 879	1 123	12 855	1 117

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Graf 4.9 Výdaje na Olympiády dětí a mládeže a Sportovce roku z rozpočtu Zlínského kraje v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

Ve sledovaném období byl v rámci výdajů Odboru školství, mládeže a sportu Zlínského kraje na Olympiádu dětí a mládeže a vyhlášení soutěže Sportovec roku Zlínského kraje nejslabší rok 2010. V tomto roce činily finanční prostředky do této oblasti 1 069 tis. Kč. Ve zbylých letech se tyto výdaje pohybovaly v rozmezí od 1 117 – 1 879 tis. Kč, kromě roku 2013, kdy celková částka vzrostla až na 12 855 tis. Kč, což byl ve srovnání s ostatními roky velký rozdíl. Tyto zvýšené výdaje souvisely s organizací Her VI. letní Olympiády dětí a mládeže ČR, které se ve Zlínském kraji uskutečnily v červnu roku 2013.

4.4 Investiční dotace v rámci Podpory materiálně technické základny sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

Tato podkapitola se bude věnovat analýze investičních dotací, poskytovaných z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které tyto dotace poskytuje prostřednictvím veřejně vyhlášeného Programu 133510 s názvem „Podpora materiálně technické základny sportu“. Tento program patří mezi každoročně vyhlašované programy v rámci Státní podpory sportu, kterým byla věnována část 2. kapitoly této diplomové práce. Vzhledem k tomu, že ve většině programů jsou finanční prostředky poskytovány národním sportovním svazům, které dále zajišťují jejich distribuci ke konkrétním sportovním klubům, a neexistuje tedy konkrétní seznam konečných příjemců, lze pouze rámcově odhadovat podíl finančních prostředků, které z neinvestičních programů plynou do území jednotlivých krajů. Seznam konečných příjemců s územním vymezením je zveřejňován pouze právě u investičního programu 133510. Proto

mohla být provedena následující analýza těchto finančních zdrojů pro Olomoucký a Zlínský kraj. Data pro tuto analýzu byla dostupná od roku 2010 pouze do roku 2013. Zdroji dat byly webové stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu má dvojí účelové zaměření, kterými jsou:

- **sustitul 133512 – Materiálně technická základna sportovních organizací,**
- **substitul 133513 - Materiálně technická základna sportovní reprezentace.**

U substitulu 133512 mohou být žadateli těchto dotací NNO, které vlastní (budou vlastnit) sportovní zařízení nebo mají dlouholetou nájemní smlouvu (minimálně na 10 let), nebo to mohou být města, obce s platnou dlouhodobou nájemní smlouvou uzavřenou s NNO na celoroční sportovní činnost na dobu minimálně 10 let s platností od roku podání žádosti. U substitulu 133513 mohou být žadateli o dotaci resortní sportovní centra a NNO, zabezpečující systém přípravy sportovní reprezentace ČR a talentované mládeže, včetně pořádání mezinárodních akcí. Schválené a realizované dotace, které plynuly v letech 2010-2013 na území Olomouckého kraje z rozpočtu MŠMT znázorňuje *Tabulka 4.12*.

Tab. 4.12 Investiční dotace z Programu 133510 MŠMT pro Olomoucký kraj 2010-2013 (v Kč)

	2010³	2011	2012	2013
Substitul 133512				
Počet projektů	16	18	10	16
Finanční částka	30 130 780	66 442 324	22 280 965	58 022 348
Substitul 133513				
Počet projektů	3	3	3	4
Finanční částka	9 951 300	8 797 310	11 495 795	20 759 545
Celkem Program 133510				
Počet projektů	19	21	13	20
Finanční částka	40 082 080	75 239 634	33 776 760	78 781 894

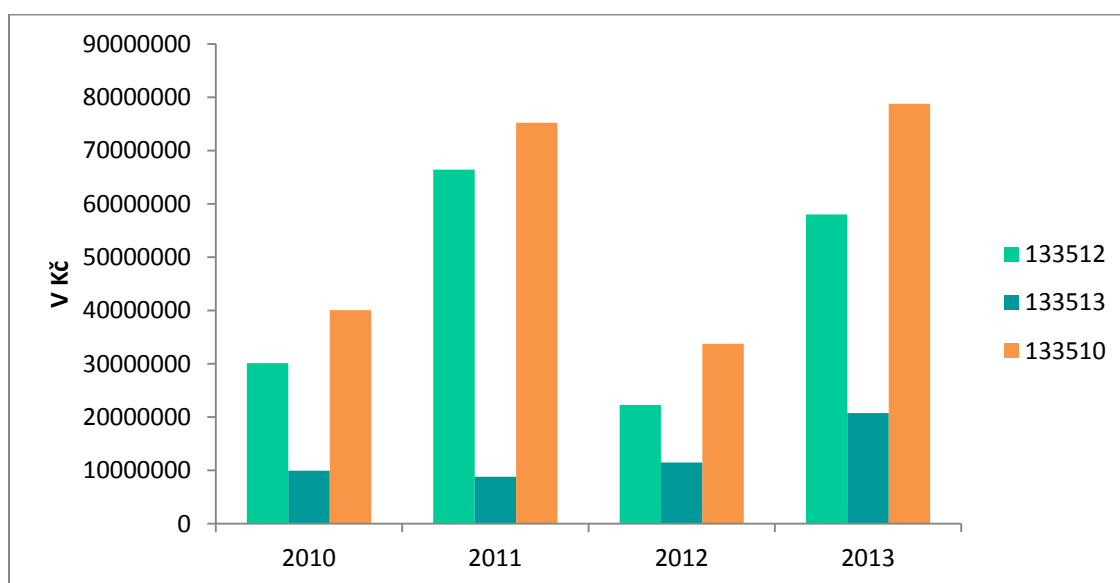
Zdroj: MŠMT (2010-2013), vlastní zpracování

³ V roce 2010 jiné označení a názvy programů (Program 233510 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací, Podprogram 233512 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací, Podprogram 233513 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace.

Žádosti předkládají pouze NNO, národní sportovní svazy a resortní sportovní centra, které zajišťují přípravu sportovní reprezentace ČR. Žádosti nesmí být podávány duplicitně, ale pouze jedenkrát a to buď přes servisní organizaci s celostátní působností nebo samostatně jako žádost NNO.

Na území Olomouckého kraje bylo ve sledovaném období let 2010-2014 v rámci Programu 133510 podpořeno v průměru 18 projektů ročně. Finanční částky těchto dotací byly v jednotlivých letech dosti kolísavé a pohybovaly se v hodnotách od 33,7 – 78,7 mil. Kč.

Graf 4.10 Investiční dotace (Program 133510) pro Olomoucký kraj v letech 2010-2013 (v Kč)

Zdroj: MŠMT (2010-2013), vlastní zpracování

Jak ukazuje *Graf 4.7*, co se týká počtu projektů i výše dotací, výrazně převládaly ve všech sledovaných letech projekty v rámci na podporu sportovních organizací.

Ve Zlínském kraji se výše finančních prostředků z titulu dotací v rámci Programu 133510 pohybovala v rozmezí 19,5 – 52,9 mil. Kč. Nejslabší byl rok 2012 a naopak nejvyšší obnos pro projekty na území Zlínského kraje byl poskytnut v roce 2011 viz. *Tab. 4.13*.

Tab. 4.13 Investiční dotace (Programu 133510) pro Zlínský kraj v letech 2010-2013 (v Kč)

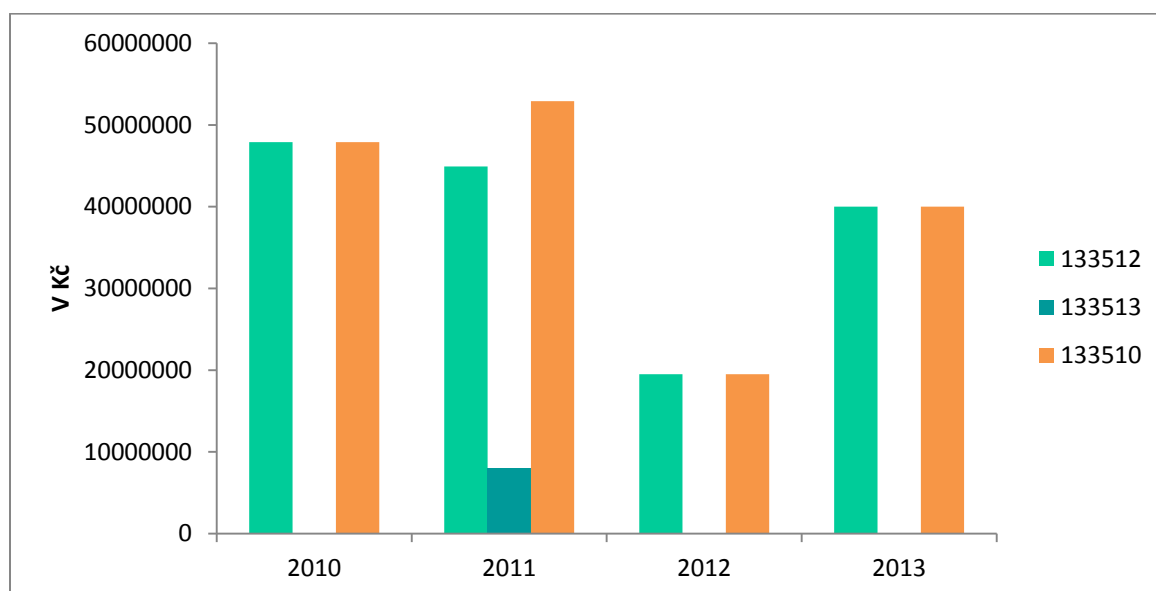
	2010*	2011	2012	2013
Podprogram 133512				
Počet projektů	12	11	5	7
Finanční částka	47 900 000	44 919 188	19 500 000	39 999 000

Podprogram 133513				
Počet projektů	—	1	—	—
Finanční částka	—	8 000 000	—	—
Celkem Program 133510				
Počet projektů	12	12	5	7
Finanční částka	47 900 000	52 919 188	19 500 000	39 999 000

Zdroj: MŠMT (2010-2013), vlastní zpracování

. Téměř všechny dotace směřovaly pouze na podporu sportovních organizací, jen v roce 2011 byl podpořen 1 projekt na sportovní reprezentaci v hodnotě 8 mil. Kč.

Graf: 4.11 Investiční dotace (Program 133510) pro Zlínský kraj v letech 2010-2013 (v Kč)

Zdroj: MŠMT (2010-2013), vlastní zpracování

5 Zhodnocení podpory sportu ve vybraných krajích

Pátá kapitola je věnována zhodnocení podpory sportu ve vybraných krajích v letech 2010-2014. Tato podpora může být brána z několika hledisek. Pro hodnocení podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji byly pro sledované období vybrány tyto hodnotící kritéria:

- koncepční a programové zabezpečení sportu,
- organizační zajištění sportu,
- financování podpory sportu ve vybraných krajích,
- aktéři sportu a sportovní infrastruktura na území vybraných krajů.

5.1 Zhodnocení koncepčního a programového zabezpečení sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

Podpora sportu v Olomouckém i Zlínském kraji vychází z platné legislativy České republiky, respektive ze **zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu**, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2015 vláda schválila novelu tohoto zákona, která by měla přinést větší transparentnost pro rozdělování finančních prostředků do oblasti sportu ze státního rozpočtu. Dalšími dokumenty na státní úrovni, ze kterých taktéž vychází podpora sportu ve vybraných krajích je **Koncepce státní podpory sportu v České republice** z roku 2011, Národní program rozvoje sportu pro všechny z roku 2000 a Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně výchovy sportovních talentů z roku 1999. (Problémové oblasti týkající se sportovního prostředí v ČR definuje také Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015-2017, který stanovuje prioritní cíle v podpoře rozvoje sportu v současnosti – nespadá ale do sledovaného období této analýzy). Všechny tyto dokumenty jsou taktéž v souladu s ustanoveními **Evropské unie**, kde mezi nejdůležitější dokumenty pro oblast sportu patří Evropská charta sportu, Bílá kniha o sportu a Kodex sportovní etiky.

Kromě výše zmíněných dokumentů a legislativy si Olomoucký i Zlínský kraj vytvářejí vlastní koncepce a programové dokumenty, které se zabývají oblastí podpory sportu na území daného kraje. V **Olomouckém kraji** jsou to Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2012-2016, Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, Dlouhodobý záměr výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje a Program rozvoje Olomouckého kraje 2012-2015.

Mezi základní strategické a rozvojové dokumenty **Zlínského kraje** pro oblast sportu patří Strategie rozvoje Zlínského kraje pro období 2009-2012 a pro období 2013-2016, Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu ve Zlínském kraji z roku 2012 a Programové prohlášení rady Zlínského kraje pro volební období 2012-2016. Zlínský kraj také zřizuje dle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, účelový Fond mládeže a sportu Zlínského kraje, který je slouží k poskytování dotací na realizaci projektů nebo aktivit v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu.

Pro názornost jsou všechny legislativní a programové dokumenty dotýkající se podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji obsaženy v *Tab. 5.1*

Tab. 5.1 Legislativní a programové zabezpečení sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

<p style="text-align: center;">Evropská unie</p> <p style="text-align: center;">▪ Evropská charta sportu, ▪ Bílá kniha o sportu, ▪ Kodex sportovní etiky</p>	
<p style="text-align: center;">Česká republika</p> <p style="text-align: center;">▪ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu</p> <p style="text-align: center;">▪ Koncepce státní podpory sportu v České republice, ▪ Národní program rozvoje sportu pro všechny</p> <p style="text-align: center;">▪ Zásady komplexního zabezpečení státní sportovní reprezentace včetně výchovy sportovních talentů</p>	
Olomoucký kraj	Zlínský kraj
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koncepce tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji 2014-2018 ▪ Programové prohlášení rady Olomouckého kraje 2012-2016 ▪ Program rozvoje Olomouckého kraje 2012-2015 ▪ Dlouhodobý záměr výchovně vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu ve Zlínském kraji 2012 ▪ Programové prohlášení rady Zlínského kraje 2012-2016 ▪ Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009-2020 ▪ Program rozvoje územního obvodu Zlínského Kraje 2010-2012 (2013-2016) ▪ Fond mládeže a sportu Zlínského kraje

Zdroj: internetové stránky Olomouckého a Zlínského kraje, vlastní zpracování

Ačkoli kraje nemají povinnost tvorby vlastní dlouhodobé koncepce podpory sportu na svém území, tak Olomoucký i Zlínský kraj mají tyto dokumenty zpracované. Co se týká dalších programových dokumentů na podporu sportu v těchto krajích, lze říci, že se jedná o stejné typy dokumentů, které se ale zabývají oblastí sportu pouze okrajově v rámci dalších oblastí rozvoje daného kraje. Malou výjimku představuje Fond mládeže a sportu, který je zřízen pouze v kraji Zlínském. Olomoucký kraj žádný účelový fond zaměřený na podporu sportu nezřizuje.

5.2 Zhodnocení organizačního zajištění sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

V Olomouckém i Zlínském kraji je podpora sportu zabezpečena příslušnými krajskými úřady, které se dále dělí podle oblasti působnosti na odbory a oddělení. Zastupitelstva krajů mají také zřízeny specifické výbory, které se zaměřují na výchovu a vzdělání, kam spadá i oblast sportu. Rady krajů mohou jako své poradní a iniciativní orgány zřizovat sportovní komise. Organizační zabezpečení sportu v Olomouckém a Zlínském kraji znázorňuje *Tab. 5.2*.

Tab. 5.2 Organizační zajištění sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

	Olomoucký kraj	Zlínský kraj
Zastupitelstvo kraje	Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost	Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost
Rada kraje	Komise pro mládež a sport	Komise pro sport
Krajský úřad	Odbor školství, sportu a kultury → Oddělení krajského vzdělávání, sportu a dotací	Odbor školství, mládeže a sportu → Oddělení mládeže, sportu a rozvoje lidských zdrojů

Zdroj: internetové stránky Olomouckého a Zlínského kraje (2016), vlastní zpracování

Lze konstatovat, že organizační zabezpečení pro oblast sportu je v Olomouckém i Zlínském kraji totožné, rozdíly jsou pouze v názvech některých krajských orgánů.

5.3 Zhodnocení finanční podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

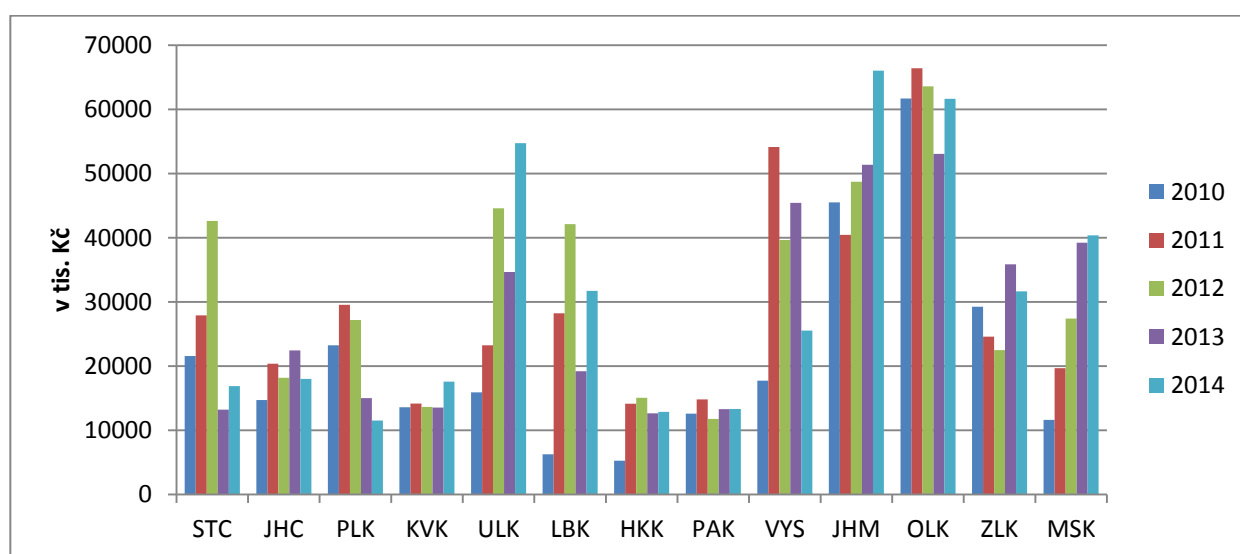
Zhodnocení finančních prostředků na podporu sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v období let 2010-2014 bude provedeno na základě těchto kritérií:

- Výdaje na podporu sportu z rozpočtu krajů,
 - postavení Olomouckého a Zlínského kraje mezi ostatními kraji ČR z hlediska výdajů na sport,
 - podíl výdajů na sport k celkovým výdajům krajů,
 - výdaje na sport na jednoho obyvatele v Olomouckém a Zlínském kraji,
- Dotační tituly na podporu sportu poskytované z rozpočtu krajů,
- Investiční dotace ze státního rozpočtu pro Olomoucký a Zlínský kraj.

1) Výdaje na podporu sportu v Olomouckém a Zlínském kraji

Dle odvětvového třídění rozpočtové skladby byly v jednotlivých krajích České republiky zjištěny výdaje na podporu sportu v období let 2010-2014. **Olomoucký kraj** se v rámci tohoto srovnání umístil na prvním místě s průměrnou hodnotou výdajů na sport přes **61 mil. Kč ročně**. **Zlínský kraj** získal pátou příčku v tomto žebříčku s průměrnou roční hodnotou výdajů na sport **29 mil. Kč**. Lze tedy konstatovat, že v letech 2010-2014 byly výdaje pro oblast sportu Olomouckého kraje dvojnásobně větší než výdaje kraje Zlínského. Přehled vývoje těchto výdajů na sport z rozpočtů v jednotlivých krajích ČR znázorňuje *Graf 5.1*.

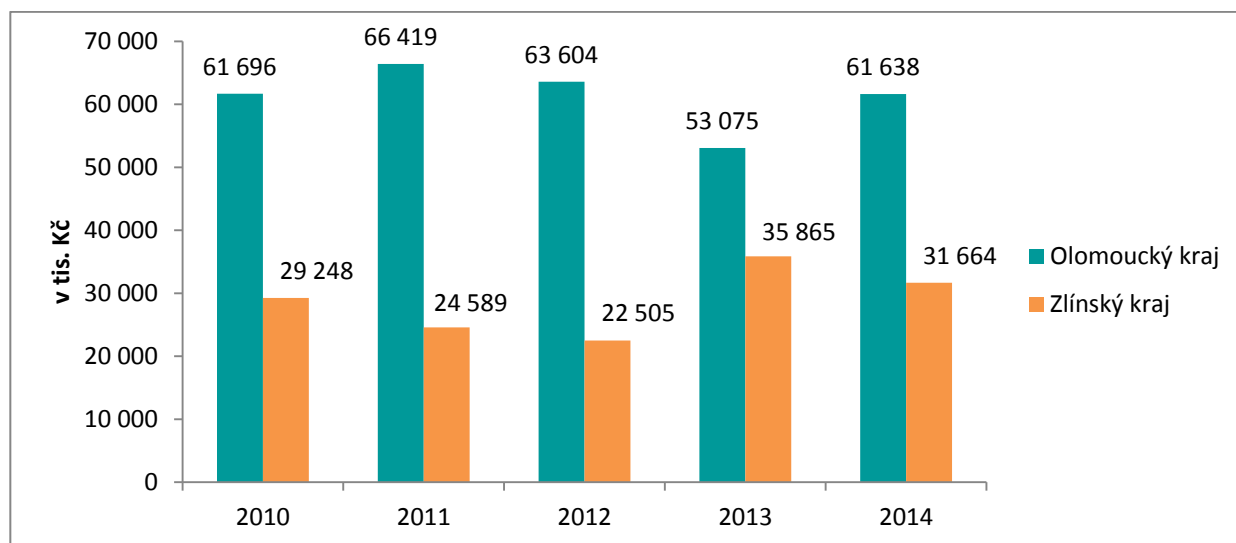
Graf 5.1 Výdaje krajů ČR na podporu sportu a tělovýchovy v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

V následujícím *Grafu 5.2* lze vidět srovnání výdajů na sport v Olomouckém a Zlínském kraji, na které je zaměřena tato analýza. Výdaje Olomouckého kraje na sport se v letech 2010-2014 pohybovaly v rozmezí 53– 66,4 mil. Kč, zatímco v kraji Zlínském bylo toto rozmezí od 22,5 – 35,9 mil. Kč. Rok 2013 byl v rámci srovnání výdajů na sport v těchto krajích nejvyrovnanějším. V Olomouckém kraji tyto výdaje na sport klesly na částku 53 mil. Kč, což bylo nejméně za sledované období, ve Zlínském kraji naopak byly v tomto roce výdaje na sport nejvyšší a to téměř 36 mil. Kč.

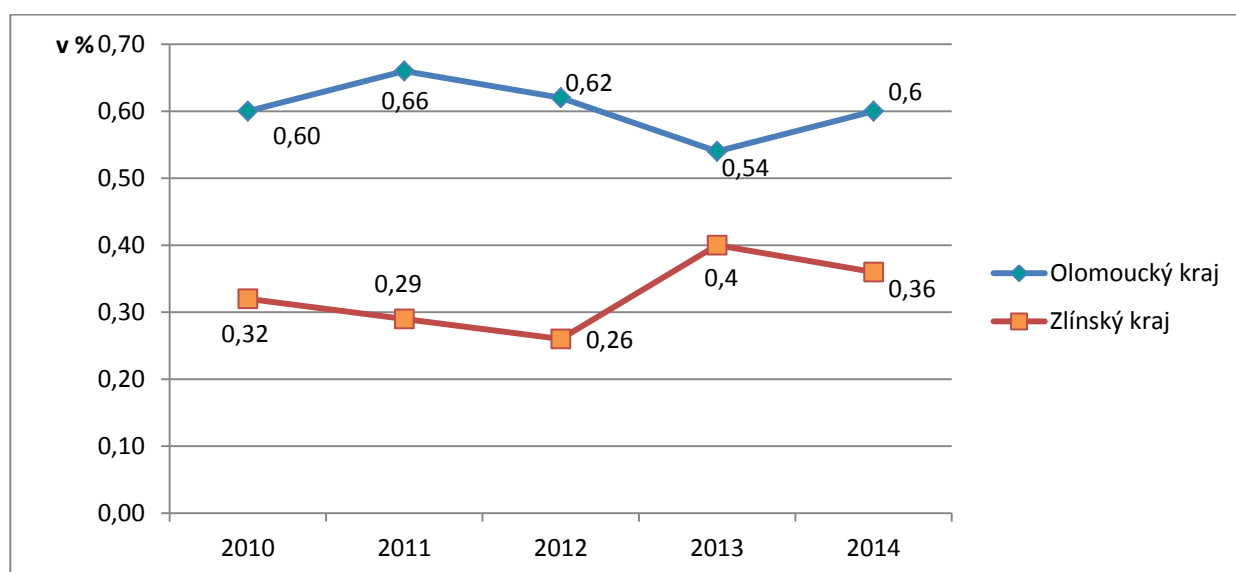
Graf 5.2 Srovnání výdajů na sport v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2010-2014 (v tis. Kč)

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

Podíl výdajů na sport k celkovým výdajům těchto dvou krajů znázorňuje *Graf 5.3*. V tomto grafu lze vidět že podíl výdajů na sport Olomouckého kraje k jeho celkovým výdajům činil za sledovaných pět let průměrně 0,6 %. Ve Zlínském kraji byl tento podíl v průměru za sledované období 0,3 %.

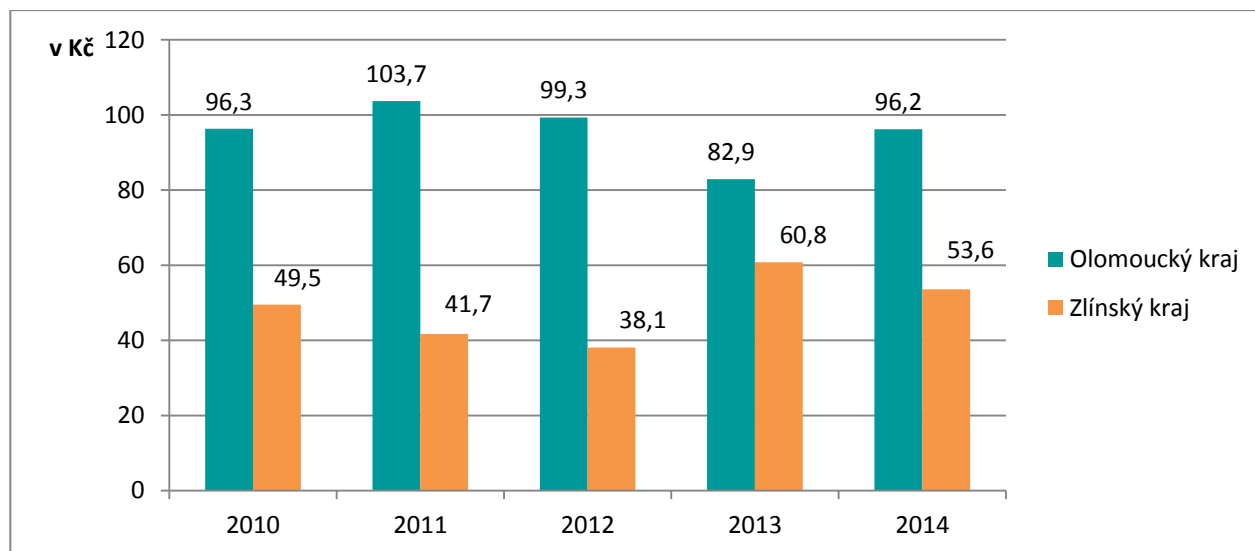
Graf 5.3 Podíl výdajů na sport k celkovým výdajům Olomouckého a Zlínského kraje v letech 2010-2014 (v %)

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

Výdaje na sport na jednoho obyvatele v Olomouckém kraji se pohybovali mezi 83 -104 Kč. Ve Zlínském kraji to bylo opět podstatně méně a to mezi 38 – 61 Kč na obyvatele. Vývoj výdajů na 1 obyvatele pro oblast sportu v letech 2010-2014 ukazuje *Graf 5.4*.

Graf 5.4 Srovnání výdajů na podporu sportu na 1 obyvatele v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2010-2014 (v Kč)

Zdroj: MONITOR (2010-2014), vlastní zpracování

2) Dotační tituly na podporu sportu poskytované Olomouckým a Zlínským krajem

Na základě analýzy dotačních titulů poskytovaných Olomouckým a Zlínským krajem na podporu sportu bylo zjištěno, že **Olomoucký kraj** poskytuje podstatně více dotačních titulů než kraj Zlínský. V Olomouckém kraji bylo možné ve sledovaném období získat finanční prostředky na podporu sportu z šesti různých typů dotačních titulů. Z toho pouze jediný s názvem Významné projekty Olomouckého kraje byl určen jak pro neinvestiční tak pro investiční dotace. Ostatní dotační programy byly určeny pro dotace neinvestičního charakteru. Největší finanční částky byly poskytovány z programu Přímá podpora vrcholových sportovních oddílů, a to v průměru 22,5 mil. Kč za rok. Nejméně financí bylo poskytováno z Programu II – Podpora sportovních akcí regionálního charakteru, průměrně 1,5 mil. Kč ročně. **Zlínský kraj** poskytoval v daném období prostředky v rámci tří dotačních zdrojů. Největší dotace byly poskytovány z programu Podpora mládežnického sportu, průměrně 15 mil. Kč ročně. Zlínský kraj má zřízen účelový Fond mládeže a sportu, ze kterého jsou rovněž poskytovány dotace na podporu sportu., průměrně 3,5 mil. Kč ročně. Všechny tyto dotace mají neinvestiční charakter. Jednotlivé dotační tituly v Olomouckém a Zlínském kraji v letech 2010-2014 znázorňuje *Tab. 5.3*. U některých dotací byly dostupné údaje jen do roku 2013.

Tab. 5.3 Dotační tituly z rozpočtu Olomouckého a Zlínského kraje v letech 2010-2014 (v mil. Kč)

Olomoucký kraj						
Dotační titul	Typ dotace	2010	2011	2012	2013	2014
Přímá podpora vrcholových sportovních oddílů	neinvestiční	24,00	23,00	23,45	20,95	20,90
Program I – Podpora celoroční sportovní činnosti	neinvestiční	11,20	11,55	11,02	10,03	-
Program II – Podpora sportovních akcí regionálního charakteru	neinvestiční	0,86	1,52	1,90	1,62	-
Neinvestiční příspěvky do 25 a 30 tisíc Kč	neinvestiční	6,80	8,12	6,36	5,84	-
Významné projekty Olomouckého kraje	neinvestiční a investiční	11,80	25,95	20,73	9,90	-
CISKO	neinvestiční	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Zlínský kraj						
Dotační titul	Typ dotace	2010	2011	2012	2013	2014
Podpora mládežnického sportu	neinvestiční	15,50	15,50	14,60	14,00	15,65
Fond mládeže a sportu	neinvestiční	4,66	3,21	3,15	3,40	3,21
Olympiáda dětí a mládeže Sportovec roku Zlínského kraje	neinvestiční	1,07	1,88	1,12	12,85	1,12

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, Závěrečné účty Zlínského kraje (2010-2014), vlastní zpracování

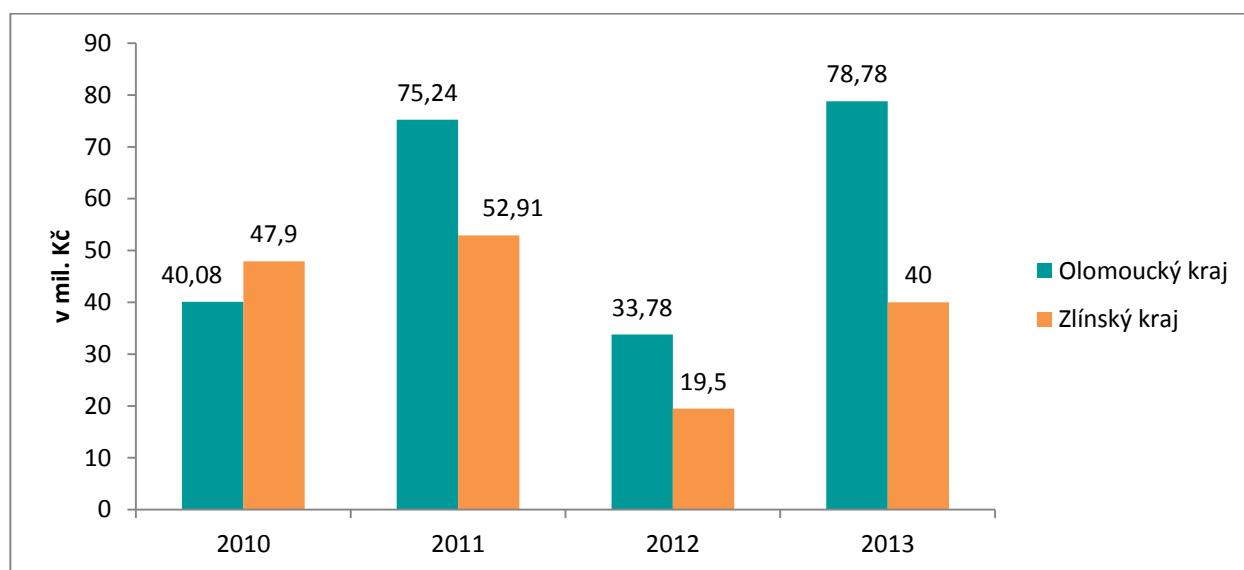
Na základě provedené analýzy, lze konstatovat, že v Olomouckém i Zlínském kraji jsou z rozpočtu krajů poskytovány zejména dotace neinvestičního charakteru.

3) Investiční dotace ze státního rozpočtu pro Olomoucký a Zlínský kraj.

Zde je pozornost věnována investičním dotacím poskytovaným z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, prostřednictvím každoročně vyhlašovaného Programu 133510 s názvem Podpora materiálně technické základny sportu. Tento program je vyhlašován každoročně v rámci Státní podpory sportu. Tento program má dvojí účelové zaměření a to Materiálně technická základna sportovních organizací (sustitul 133512) a Materiálně technická základna sportovní reprezentace (sustitul 133513). Data dostupná pro tuto analýzu byly jen v období let 2010-2013. Ve všech sledovaných letech bylo z hlediska počtu projektů podpořeno více projektů na území Olomouckého kraje, průměrně 18 projektů ročně. Finanční částky těchto dotací v jednotlivých letech dosti kolísaly a pohybovaly se v rozmezí 33,7-78,7 mil. Kč. Výrazně převládaly dotace v rámci substitulu 133512 – Podpora materiálně technické základny sportovních organizací. Ve Zlínském kraji bylo ročně podpořeno v průměru za sledované období 9 projektů. Hodnoty finančních prostředků se pohybovaly v rozmezí 19,5-52,9 mil. Kč. Téměř

všechny dotace směřovaly taktéž na podporu Materiálně technické základny sportovních organizací (susbtitul 133512), pouze v roce 2011 byl ve Zlínském kraji podpořen jeden projekt částkou 8 mil. Kč pro Materiálně technickou základnu sportovní reprezentace (substitul 133513). Finanční prostředky z Programu 133510 pro Olomoucký a zlínský kraj v letech 2010-2013 znázorňuje *Graf 5.5*.

Graf 5.5 Investiční dotace na podporu sporu z Programu 133510 MŠMT pro Olomoucký a Zlínský kraj v letech 2010-2013 (v mil. Kč)

Zdroj: MŠMT (2010-2013), vlastní zpracování

5.4 Zhodnocení sportovního prostředí v Olomouckém a Zlínském kraji

Tato část kapitoly zhodnocení sportovního prostředí ve vybraných krajích je zaměřena zejména na členskou základnu krajských sportovních svazů a sportovních klubů, které má pod svou záštitou Česká unie sportu. Počty klubů a také členů České unie sportu na území Olomouckého a Zlínského kraje prezentuje *Tab. 5.4*.

Tab. 5.4 Počty klubů a členů České unie sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v roce 2014

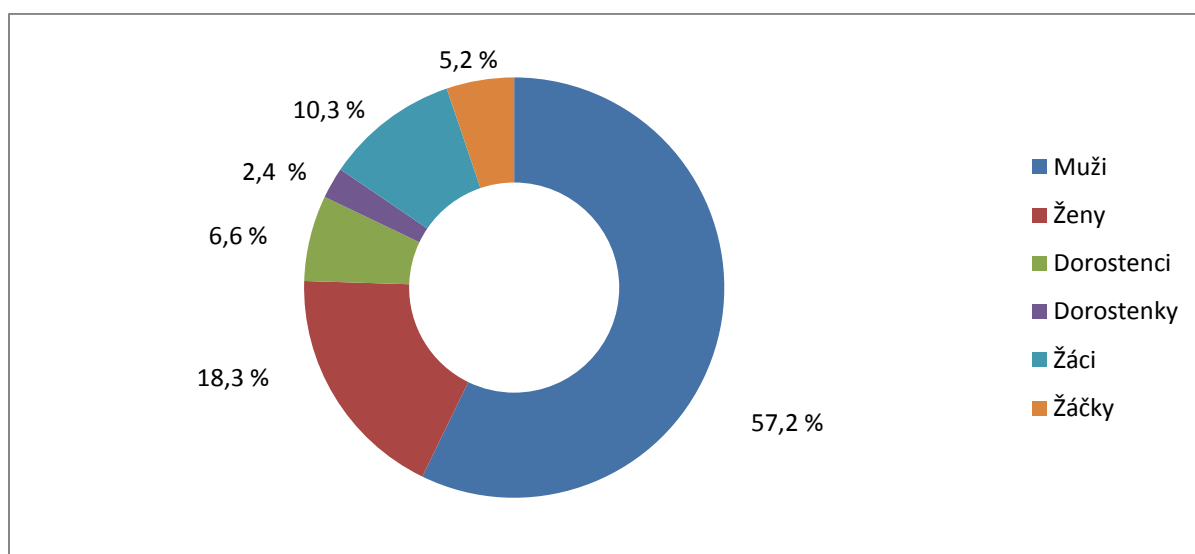
	Počet TJ/SK	Dospělí	Dorostenci	Žáci	Členové celkem
Olomoucký kraj	525	55 215	6 445	11 465	73 125
Podíl k ČR (v %)	6,4	6,3	6,1	5,2	6,0
Zlínský kraj	399	75 605	6 786	10 738	93 129
Podíl k ČR (v %)	4,8	8,6	6,4	4,9	7,7

Česká republika	8 240	879 861	105 597	220 288	1 205 746
------------------------	-------	---------	---------	---------	-----------

Zdroj: Ročenka České unie sportu 2014, vlastní zpracování

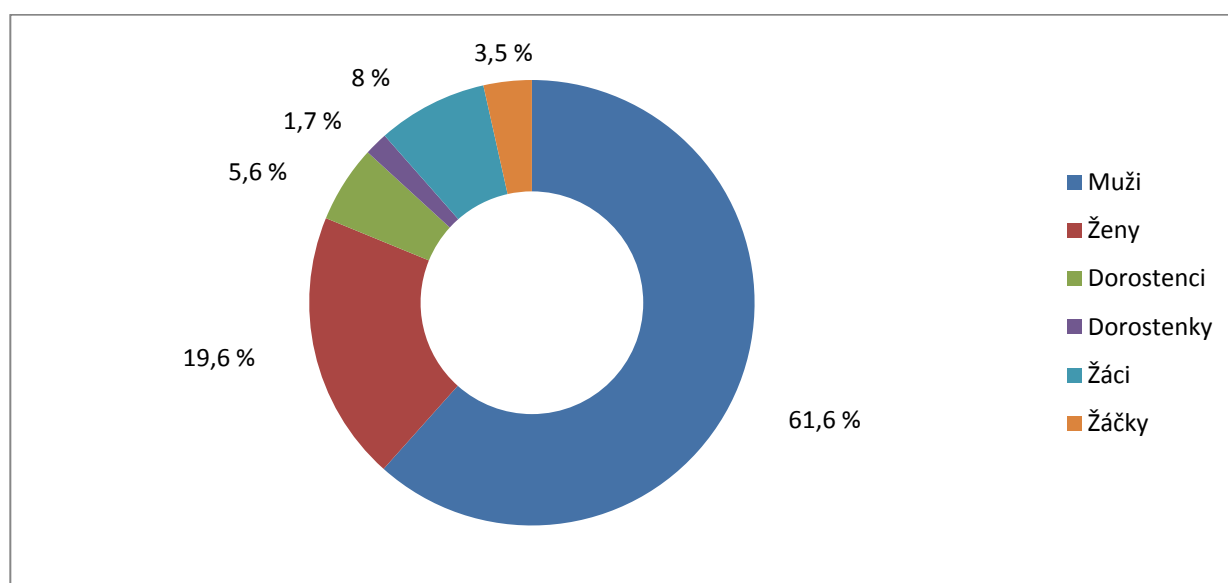
Větší počet sportovních klubů nebo tělovýchovných jednot je registrováno v kraji Olomouckém, ale více členů spadá pod kraj Zlínský. Následující Grafy 5.6 a 5.7 znázorňují podíly členů České unie sportu v Olomouckém a Zlínském kraji dle věkového složení i dle pohlaví.

Graf 5.6 Členové ČUS v Olomouckém kraji dle pohlaví a věku v roce 2014

Zdroj: Statistická ročenka České unie sportu (2014), vlastní zpracování

Graf 5.7 Členové ČUS ve Zlínském kraji dle pohlaví a věku v roce 2014

Zdroj: Statistická ročenka České unie sportu (2014), vlastní zpracování

V Olomouckém i Zlínském kraji dle pohlaví převládají ve všech věkových kategoriích muži/chlapci. V kategorii dospělých tvoří muži nejpočetnější skupinu členů registrovaných pod ČUS zatímco nejslabší skupinou taktéž v obou krajích jsou dorostenky.

Tabulka 5.5 prezentuje srovnání některých vybraných ukazatelů z oblasti sportovní infrastruktury v Olomouckém a Zlínském kraji.

Tab. 5.5 Vybrané ukazatele sportovní infrastruktury v Olomouckém a Zlínském kraji

	Olomoucký kraj	Zlínský kraj
Rozloha kraje (v Km ²)	5 267	3 963
Počet obyvatel v kraji (2014)	640 573	590 573
Základní a střední školy s rozšířenou výukou TV	17	12
Organizace zaměřené na sport zdravotně postižených	7	8
Krajské sportovní svazy pod záštitou České unie sportu (ČUS) s licenci	16	14
Svazy bez udělené licence ČUS	6	11
Registrované sportovní kluby dle ČUS	525	399
Registrovaní sportovci pod ČUS	73 125	93 129
Školní sportovní kluby při AŠSK	153	166
Počet členů při AŠSK	8 572	9 883
Nejoblíbenější sporty	fotbal, tenis, stolní tenis, volejbal, florbal, házená, lední hokej, atletika, lyžování, cyklistika, turistika	fotbal, lední hokej, házená, florbal, stolní tenis, tradiční karate, kulturistika, turistika, cyklistika, lyžování

Zdroj: MONITOR (2014), Ročenka ČUS (2014), Koncepce rozvoje sportu v Olomouckém kraji 2014-2018, Koncepce rozvoje podpory sportu ve Zlínském kraji 2012, Výroční zpráva AŠSK (2014), Krajské organizace ČUS (2016)

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že Zlínský kraj, který je svou územní rozlohou menší než kraj Olomoucký a který má také nižší počet obyvatel než kraj Olomoucký, disponuje větším počtem členů sdružených jak v rámci Asociace školních sportovních klubů, tak v rámci České unie sportu. Co se týká krajských sportovních svazů pod záštitou České unie sportu je celkový počet těchto svazů téměř vyrovnaný, ale na území Zlínského kraje je větší počet svazů bez udělené členské licence ČUS. Mezi oblíbené sporty, které mají oba kraje společné, patří fotbal, ten je u obou krajů nejoblíbenějším sportem, dále také stolní tenis, florbal, házená nebo lední hokej. Oba kraje mají vybudované kvalitní a poměrně rozsáhlé cyklostezky a také stezky pro

pěší turistiku, a jak kraj Olomoucký, tak i kraj Zlínský disponují vhodnými přírodními podmínkami pro provozování zimních sportů, jako je zejména lyžování.

5.5 Návrhy a doporučení pro podporu sportu v krajích

Dle průzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy rapidně klesl počet pohybových aktivit obyvatelstva, což má za následek zhoršování zdravotního stavu a nárůst obezity, zvláště u dětí. Markantně se také v posledních letech snížil počet dětí organizovaných ve sportovních klubech. Hodiny tělocviku na základních školách se staly neoblíbeným předmětem, přestože jejich přínos je evidentní. Tělesná výchova na školách formuje hodnotovou orientaci k fyzické činnosti a vytváří kladný vztah k pohybovým aktivitám po celý lidský život. Problémem v oblasti sportování dětí bývá také fakt, že sportovní kroužky nejsou levné, proto do nich nemohou chodit všechny děti, které by chtěly. Souvisí to mimo jiné s tím, že neexistuje prakticky žádná podpora odměňování dobrovolníků ve sportu, kteří by tyto kroužky vedly, proto těchto kroužků stále ubývá.

Management kraje by měl proto usilovat o vytváření co nejpríznivějšího ekonomického prostředí pro rozvoj podmínek v oblasti sportovních a rekreačních aktivit obyvatelstva, zejména dětí a mládeže. Kraje by se měly snažit co nejvíce podporovat sport a pohybové aktivity zejména zajištěním kvalitního sportovního zázemí nejen na školách, ale také sportovní zázemí subjektů jako sportovní kluby, tělovýchovné jednoty, domy dětí a mládeže, sportovní centra a další. Měly by se snažit zapojit mladou generaci do pohybových aktivit prostřednictvím pořádání nejružnějších sportovních akcí a soutěží i na mezinárodní úrovni.

Zastupitelé krajů by se mohli zaměřit i na spolupráci se soukromým sektorem, ve formě poskytování daňových úlev nebo jiných výhod pro sponzory, kteří by měli zájem například rekonstruovat někdy velmi chátrající sportovní zařízení, což by mohlo pomoci jejich smysluplnému využití. Co se týká rekonstrukcí stávajících nebo výstavby nových sportovišť mohla by také v rámci podpory sportu pomoci spolupráce s jinými kraji. Tato spolupráce by ušetřila nemalé finanční prostředky.

Další možnosti jak zlepšit podporu sportu jsou finanční prostředky z Evropské unie prostřednictvím operačních programů. Pro programové období 2014-2020 by mělo do oblasti sportu proudit více prostředků než v období předešlém. Kraje by se tak měly o těchto možnostech informovat a snažit se těchto možností využívat.

6 Závěr

Na sport je třeba pohlížet jako na výrazný ekonomický faktor, jako na rychle se rozvíjející, dynamické hospodářské odvětví. Ekonomika každého vyspělého státu vytváří podmínky pro rozvoj sportu a sport naopak napomáhá k rozvoji národní ekonomiky. Sportovní veřejnost se stále usilovněji přiklání k názoru, že tak důležitý segment lidské činnosti jako je sport, si zaslouží mnohem více pozornosti ze strany vlády ČR a také ze strany krajů a obcí.

Cílem práce bylo zhodnocení podpory sportu v Olomouckém a Zlínském kraji v období let 2010-2014 na základě vybraných kritérií tj. legislativa, koncepční a programové dokumenty vytvořené vybranými kraji, organizační zajištění sportu, sportovní prostředí, aktéři sportu na území vybraných krajů a finanční zdroje na sport v jednotlivých krajích se zaměřením na celkové výdaje na sport, dotační tituly poskytované z rozpočtů krajů a investiční dotace z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Cíl diplomové práce byl splněn. Pro jeho naplnění byly ověřovány dvě hypotézy, první hypotéza vycházela z předpokladu, že podpora sportu v Olomouckém a Zlínském kraji vychází z platné legislativy a z programových dokumentů a koncepcí vytvořených těmito kraji. Tato hypotéza byla potvrzena. Ačkoli kraje nemají dle zákona povinnost zpracovávat dlouhodobé koncepce a programové dokumenty na podporu sportu, oba vybrané kraje tedy kraj Olomoucký i Zlínský mají zpracovanou Koncepci rozvoje podpory sportu. Oblasti sportu se dotýkají i další programové dokumenty krajů, které ve svých prioritních cílech mají zahrnut rozvoj a podporu sportu a tělovýchovy. Všechny tyto dokumenty taktéž vychází z platné legislativy a koncepčních a programových dokumentů na státní úrovni. Druhá hypotéza ověřovala, zda u dotačních titulů na podporu sportu poskytovaných kraji v letech 2010-2014 převažují neinvestiční dotace. Tato hypotéza byla rovněž potvrzena. Olomoucký kraj poskytuje poměrně širší spektrum dotačních titulů, než kraj Zlínský, ale v obou krajích převládají dotace neinvestičního charakteru, a to i za předpokladu, že do srovnání byly zahrnuty investiční dotace v rámci Programu Podpora materiálně technické základny sportu z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Na základě výsledků dle dalších hodnotících kritérií lze konstatovat, že Olomoucký kraj vynakládal ve sledovaném období 2010-2014 větší výdaje na podporu sportu než kraj Zlínský. Tyto výdaje Olomouckého kraje činili ve sledovaných letech průměrně 61 mil. Kč, zatímco ve Zlínském kraji pouhých 29. mil. Kč. Ve srovnání s ostatními kraji České republiky z hlediska celkových výdajů krajů na sport se Olomoucký kraj umístil na prvním místě, zatímco Zlínský

kraj až na páté příčce. Nicméně lze konstatovat, že oba tyto kraje tvoří lepší celorepublikový průměr.

V rámci organizačního zajištění podpory sportu na území krajů se nevyskytují téměř žádné rozdíly. Struktura orgánů v oblasti podpory sportu v obou krajích je obdobná. V obou krajích je zastupitelstvem zřízen Výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost, který má v kompetenci i oblast sportu. Rady krajů mají zřízeny, jako poradní a iniciativní orgány Komise pro sport a v rámci krajských úřadů působí odbory, které se dále člení na oddělení pro oblast sportu. Zlínský kraj má navíc, oproti Olomouckému kraji zřízen účelový Fond mládeže a sportu.

Přestože Zlínský kraj je jak rozlohou, tak počtem obyvatel menším krajem oproti kraji Olomouckému, disponuje větším počtem členů registrovaných jak v rámci Asociace sportovních klubů, tak v rámci České unie sportu. Celkový počet krajských svazů pod záštitou České unie sportu je v Olomouckém a Zlínském kraji téměř vyrovnaný. V obou krajích jsou zřízeny základní a střední školy se zaměřením na určitý druh sportu, nebo s rozšířenou výukou tělesné výchovy. V obou krajích také působí několik organizací zajišťujících sport zdravotně postižených občanů. Nejoblíbenějším sportem je v obou krajích fotbal. Mezi další poměrně dosti provozované sporty v těchto krajích patří házená, florbal, lední hokej, stolní tenis a také turistika, cykloturistika nebo v zimním období lyžování.

Ekonomická a statistická data ze sportovní oblasti jsou obtížně dostupná a často ani neexistují ve srovnatelně definovatelných ukazatelích, což je způsobeno tím, že sport není samostatným statisticky sledovaným oborem. Ve statistických ročenkách existují většinou pouze souhrnné údaje společné pro sport a volnočasové aktivity, popřípadě kulturu. Proto jsou některé analýzy této diplomové práce omezeny z hlediska dostupnosti nejaktuálnějších údajů u některých ukazatelů.

V České republice se připravují nová opatření a legislativa pro oblast sportu, neboť z důvodu podfinancování oblasti sportu je nezbytné, aby došlo k razantnímu navýšení objemu finančních prostředků ze státního rozpočtu s efektivním, správně nastaveným a hlavně kontrolovatelným financováním, což samozřejmě ovlivní i podporu sportu na úrovni krajů. Vláda má v plánu do konce volebního období připravit zcela nový zákon o podpoře sportu a dlouhodobou koncepci rozvoje sportu až do roku 2025.

Seznam použité literatury

Knižní publikace

DURDOVÁ, Irena. *Ekonomické aspekty sportovního managementu*. 1 vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2012. 270 s. ISBN 978-80-248-2529-8

DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. 1.vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2015. 135 s. ISBN 978-80-248-3658-4.

HOBZA, Vladimír a Jaroslav REKTOŘÍK. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress, 2006, 191 s. ISBN 80-869-2904-3.

HOBZA, Vladimír. *Aplikovaná ekonomie sportu*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 105 s. ISBN 978-80-244-4321-8.

HOBZA, Vladimír. *Ekonomie sportu, Vybrané kapitoly*. 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. 61. s. ISBN 978-80-244-4381-2.

HODANĚ, Bohuslav a Vladimír HOBZA. *Financování tělesné kultury jako složky občanské společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010. 214 s. Monografie. ISBN 978-80-244-2658-7.

HODANĚ, Bohuslav. *Úvod do teorie tělesné kultury*. 2. opr. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1997. 108 s. ISBN 80-7076-782-1

NOVOTNÝ, Jiří et al. *Sport v ekonomice*. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3.

REKTOŘÍK, Jaroslav a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 188s. ISBN 978-80-86929-25-5.

SYSALOVÁ, Jaroslava. *Analýza podpory tělovýchovy a sportu Olomouckým krajem v jeho veřejné správě v letech 2005-2012*. Diplomová práce. Olomouc, 2013. Univerzita Palackého v Olomouci. Fakulta pedagogická. Ústav pedagogiky a sociálních studií.

Legislativa

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737-1764. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1765-1782. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

Zákon č. 115 ze dne 28. února 2001, o podpoře sportu ve znění zákona č. 219 ze dne 5. května 2005. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001. Částka 47, s. 2010-2011. Dostupný z: <http://www.msmt.cz/sport/zakon-o-podpore-sportu>

Zákon č. 89/2012 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33, s. 1026-1368. Dostupný z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Internetové zdroje

ASOCIACE ŠKOLNÍCH SPORTOVNÍCH KLUBŮ ČESKÉ REPUBLIKY. *Výroční zpráva 2014*. [online]. 2016. [5.2.2016]. Dostupné z: <http://www.assk.cz/?page=40>

ČESKÁ UNIE SPORTU. *Česká unie sportu představila na konferenci také svoji vizi Koncepce státní podpory sportu*. [online]. 2016. [20.3.2016]. Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/novinky/cus-predstavila-na-konferenci-svoji-vizi-koncepce-statni-podpory-sportu.html>

ČESKÁ UNIE SPORTU. *Informace k Novému občanskému zákoníku*. [online]. 2016. [10.4.2016]. Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/sluzby-servis/novy-obcansky-zakonik/informace-k-novemu-obcanskemu-zakoniku.html>

ČESKÁ UNIE SPORTU. *Statistika ČUS. Ročenka 2014*. [online]. 2016. [9.1.2016]. Dostupné z: <http://www.cuscz.cz/files/1377YmU.pdf>

Ekonomika a management. *Sport jako generátor rozvoje cestovního ruchu*. [online]. 2015. [13.12.2015]. Dostupné z: <http://www.ekonomikaamanagement.cz/cz/clanek-sport-jako-generator-rozvoje-cestovniho-ruchu.html>

Haló noviny. Český levicový deník. *V podpoře sportu jsme v EU na samém chvostu*. [online]. 2016 [10.4.2016]. Dostupné z: <http://www.halonoviny.cz/articles/view/42481308>

KLANG, Mikuláš. *Změny ve financování sportu: Stát zavede registr klubů a přidá peníze na mládež*. Hospodářské noviny [online]. 2016. [10.4.2016]. Dostupné z: <http://domaci.ihned.cz/c1-64535820-zmeny-ve-financovani-sportu-stat-zavede-registr-klubu-a-prida-penize-na-mladez>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. MFČR: *Státní monitor. 2010-2014*. [online]. 2016. [12.3.2016]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. MFČR: *Územní monitor. 2010-2014*. [online]. 2016. [12.3.2016]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/kraje/>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Investiční dotace*. [online] 2016. [20.2.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/dotace-programu-133510-za-rok-2013>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Bílá kniha o sportu*. [online]. 2015. [20.1.2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Dokumenty* [online]. 2015 [26.11.2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/obecne-platne>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Evropská charta sportu*. [online]. 2015. [20.1.2015]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *MŠMT: Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015-2017*. [online]. 2016. [11.4.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport-1/plan-podpory-rozvoje-sportu-v-letech-2015-2017>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT: Státní podpora sportu 2010-2016. [online]. 2016 [10.4.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/obecne-platne>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Organizační struktura MŠMT*. [online]. 2016 [10.4.2016]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/organizacni-struktura>

Olomoucká krajská organizace ČUS. [online]. 2015. [13.12.2015]. Dostupné z: <http://olk.cuscz.cz/>

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018*. [online]. 2015 [20.2.2016]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html>

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Krajský úřad*. [online]. 2015 [26.11.2015]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/krajsky-urad-cl-26.html>

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro období 2012-2016*. [online] 2015. [12.12.2015] Dostupné také z: <https://www.kr-olomoucky.cz/programove-prohlaseni-rok-cl-1271.html>

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Výroční zprávy Olomouckého kraje*. [online]. 2015 [26.11.2015]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/vyrocní-zpravy-olomouckeho-kraje-cl-1337.html>

OLOMOUCKÝ KRAJ. *Závěrečné účty Olomouckého kraje*. [online]. 2015 [26.11.2015]. Dostupné z: <http://www.kr-olomoucky.cz/vyrocní-zpravy-olomouckeho-kraje-cl-1337.html>

Regionální Informační Servis. *Olomoucký kraj*. [online] 2015. [27.11.2015]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/olomoucky-kraj/regionalni-informace/nno/>

Zlínská krajská organizace ČUS. [online]. 2016. [21.2.2016]. Dostupné z: <http://www.zkocus.zlin.cz/2005/index.php?page=4>

ZLÍNSKÝ KRAJ. [online] 2015. [10.12.2015]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/o-kraji-cl-17.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Koncepce rozvoje sportu a tělovýchovy ve Zlínském kraji*. [online]. 2015. [24.11.2015]. Dostupné také z: <http://www.kr-zlinsky.cz/zakladni-koncepcni-dokumenty-cl-47.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013-2016*. [online] 2015. [20.11.2015]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/program-rozvoje-uzemniho-obvodu-zlinskeho-kraje-2013-2016-cl-2601.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009-2020*. [online] 2015. [20.11.2015]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zaverecny-ucet-zlinskeho-kraje-cl-119.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Výroční zprávy Zlínského kraje*. [online] 2016. [20.3.2016]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zaverecny-ucet-zlinskeho-kraje-cl-119.html>

ZLÍNSKÝ KRAJ. *Závěrečné účty Zlínského kraje*. [online] 2016. [20.3.2016]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/zaverecny-ucet-zlinskeho-kraje-cl-119.html>

Seznam zkratk

a.s.	Akciová společnost
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
CISKO	Centrum individuálních sportů kraje Olomouckého
ČOV	Český olympijský výbor
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
ČUS	Česká unie sportu
DDM	Domy dětí a mládeže
ENGSO	Evropské sdružení nevládních sportovních organizací
HDP	Hrubý domácí produkt
MF	Ministerstvo financí
MO	Ministerstvo obrany
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
NNO	Nestátní neziskové organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
o.s.	Obchodní společnost
OLKO ČUS	Olomoucká krajská organizace České unie sportu
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SK	Sportovní kluby
SŠ	Střední školy

TJ	Tělovýchovné jednoty
z.s.	Zapsaný spolek
ZKO ČUS	Zlínská krajská organizace České unie sportu
ZŠ	Základní školy

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 22. dubna 2016

.....
Veronika Kosíková

Seznam příloh

- Příloha 1: Rozdělení dotací na podporu sportu ze státního rozpočtu v ČR 2010-2014
- Příloha 2: Programy státní podpory sportu České republiky 2010-2015
- Příloha 3: Základní a střední školy se sportovním zaměřením v Olomouckém kraji
- Příloha 4: Organizace zaměřené na sport zdravotně postižených v Olomouckém a Zlínském kraji
- Příloha 5: Základní školy s rozšířenou výukou tělesné výchovy ve Zlínském kraji

Příloha 1

Rozdělení dotací na podporu sportu ze státního rozpočtu v ČR v roce 2010 (v tis. Kč)

Podpora státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů	
Program I	367 234
Program II	175 000
Program III	83 000
Rezerva	0
Resortní centra MŠMT, MO, MV a ADV	361 193
Celkem oblast Sportovní reprezentace	986 427
Tělovýchova „Veřejně prospěšné programy	
Program IV	74 000
Program V	31 000
Program VI	20 000
Program VII	9 000
Program VIII	177 702
Ostatní dotace	922
Celkem oblast Tělovýchova	312 624
Program 233510	
Podprogram 233512	432 769
Podprogram 233513	144 132
Rezerva	23 099
Celkem program 233510	600 000
CELKEM	1 899 051

Zdroj: MŠMT (2010), vlastní zpracování

Rozdělení dotací na podporu sportu ze státního rozpočtu v ČR v letech 2011-2014 (v tis. Kč)

	2011	2012	2013	2014
Sportovní reprezentace				
Program I	365 892	369 392	368 392	361 509
Program II	332 000	332 000	332 000	330 000
Rezerva	16 725	–	–	–
Resortní centra	346 919	363 768	364 768	370 408
Celkem	1 061 536	1 065 160	1 065 160	1 061 917
Všeobecná sportovní činnost				
Program III	119 737	63 524	63 524	63 524
Program IV	154 602	154 000	154 000	154 000
Ostatní dotace	922	–	–	–
Program V	–	1 080 000	780 000	780 000
Celkem	275 261	1 297 524	997 524	997 524
Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu				
Podprogram133512	460 000	460 000	290 000	290 000
Podprogram133513	160 100	160 100	630 000	630 000
Celkem	620 100	620 100	920 100	920 100
CELKEM	1 956 897	2 982 784	2 982 784	2 979 541

Zdroj: MŠMT (2011-2014), vlastní zpracování

Příloha 2

Programy státní podpory sportu České republiky v letech 2010-2015

2010 Neinvestiční dotace: Program I – Sportovní reprezentace ČR Program II – Sportovní centra mládeže Program III – Sportovní talent Program IV – Sportovní střediska Program V – Sport pro všechny Program VI – Sport a škola Program VII – Sport zdravotně postižených Program VIII – Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení Investiční dotace: Program 233510 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportu Podprogram 233512 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovních organizací. Podprogram 233513 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny sportovní reprezentace
2011-2014 Neinvestiční dotace: Program I – Státní sportovní reprezentace ČR Program II – Sportovně talentovaná mládež Program III – Všeobecná sportovní činnost Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení Program V - Organizace sportu (od roku 2012) Investiční dotace: Program 133510 – Podpora rozvoje materiálně technické základny sportu - Substitul 133512 – Podpora materiálně technické základny sportovních organizací - Substitul 133513 – Podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace
2015 Neinvestiční dotace: Program I – Sportovní reprezentace ČR Program II – Sportovně talentovaná mládež Program III – Činnost sportovních organizací Program IV – Údržba a provoz sportovních zařízení Program V – Činnost sportovních svazů Program VI – Významné sportovní akce Program VII – Zdravotně postižení sportovci Investiční dotace: Program 133510 – Podpora materiálně technické základny sportu - Substitul 133512 – Podpora materiálně technické základny sportovních organizací - Substitul 133513 – Podpora materiálně technické základny sportovní reprezentace Program 133610 – Podpora materiálně technické základny „Národním sportovním (olympijským) centřům“

Zdroj: MŠMT (2010-2015), vlastní zpracování

Příloha 3

Základní a střední školy se sportovním zaměřením v Olomouckém kraji

Adresa školy dle okresu	Zaměření sportovní třídy
okres Jeseník:	
Základní škola Jeseník, příspěvková organizace	fotbal, klasické lyžování
okres Olomouc:	
Základní škola Olomouc, Heyrovského 33, příspěvková organizace	atletika, basketbal, fotbal
Fakultní základní škola Olomouc, Tererovo nám. 1, příspěvková organizace	judo, volejbal
Základní škola Olomouc, tř. Spojenců 8, příspěvková organizace	lední hokej, plavání
Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9	rozšířená výuka TV ve sportech aerobik, atletika, baseball, basketbal, fotbal, házená, judo, kanoistika, krasobruslení, lední hokej, tanec, tenis, vodní pólo, volejbal
Církevní gymnázium Německého řádu, spol. s r.o.	profilace tělesná výchova
okres Prostějov:	
Základní škola a mateřská škola Jana Železného Prostějov, Sídliště svobody 24/79	atletika
Základní škola Prostějov, ul. Dr. Horáka 24	basketbal
Základní škola a mateřská škola Prostějov, Melantrichova ul. 60	lední hokej, tenis
Gymnázium Jiřího Wolker, Prostějov, Kollárova 3	rozšířená výuka TV ve sportech atletika, basketbal, cyklistika, fotbal, lední hokej, tenis, volejbal
okres Přerov:	
Základní škola Přerov, Za mlýnem 1	fotbal
Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5	plavání, volejbal
Základní škola a mateřská škola Hranice, Struhlovsko, příspěvková organizace	na všestrannou pohybovou přípravu ve sportech atletika, baseball, basketbal, florbal, golf, házená, ringo, softbal, volejbal
Základní škola Přerov, Želatovská 8	lední hokej, volejbal
Základní škola Přerov, U tenisu 4	na všestrannou pohybovou přípravu
Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov, Denisova 3	rozšířená výuka tělesné výchovy
okres Šumperk:	
Základní škola Šumperk, Sluneční 38	atletika, baseball, sportovní gymnastika

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018

Příloha 4

Organizace zaměřené na sport zdravotně postižených v Olomouckém kraji

Název sportovního klubu	Počet členů	Druh postižení	Sportovní zaměření
SK SKIVELO neslyšících Olomouc	245	neslyšící	lyžování, fotbal, tenis
APA VČAS	250	tělesně postižení, zrakově postižení	Boccia, paravoltilž, atletika, vodní sporty, tanec a umění, lyžování, sledge hokej
Sportovní klub tělesně postižených sportovců Olomouc	30	tělesně postižení	sportovní střelba
Sportovní střelecký klub ELÁN Olomouc	32	tělesně postižení	sportovní střelba
ZŠ a SŠ CREDO o. p. s.	-	kombinované postižení	Školní TV
TREND vozičkářů	63	vozičkáři	Volnočasové aktivity

Zdroj: Koncepce rozvoje podpory sportu v Olomouckém kraji 2014-2018

Sportovní kluby zaměřené na sport zdravotně postižených v rámci ČUS ve Zlínském kraji

Název sportovního klubu	Počet registrovaných členů	- z toho mládež	Druh postižení	Sportovní zaměření
Sportovní kluby Zlín (SK Berani Naděje Zlín)	40	0	mentálně postižení	stolní tenis
Zašová	3	0	mentálně postižení	stolní tenis
TJ Slovan neslyšících Zlín	194	23	neslyšící	atletika, bowling, fotbal, lední hokej, sálová kopaná, volejbal, plážový volejbal, stolní tenis, nohejbal, šipky
SK neslyšících v Kroměříži	58	0	neslyšící	šipky, volejbal, bowling
Neslyšící Valašské Meziříčí	171	6	neslyšící	atletika, volejbal, fotbal
Sportovní klub vozičkářů Otrokovice	12	0	tělesně postižení	stolní tenis
Zlínské aplikované sporty	32	0	tělesně postižení	sledge hokej, hokej na elektrických vozících, šachy, boccia, curling, florbal, basketbal
SK HANDICAP (?) Zlín	13	0	zrakově postižení	kuželky, zvuková střelba
Celkem	523	29		

Zdroj: Koncepce rozvoje sportu a tělovýchovy ve Zlínském kraji (2012)

Příloha 5

Základní školy s rozšířenou výukou tělesné výchovy ve Zlínském kraji

Okres	Označení školy	Sportovní zaměření	Spolupracující sportovní kluby
Kroměříž	Základní škola Slovan, Kroměříž	fotbal	SK Hanácká Slavia Kroměříž
Uherské Hradiště	Základní škola, Uherské Hradiště, Sportovní 777	fotbal, lední hokej, atletika, florbal, aerobik, volejbal	1. SK Uherské Hradiště, 1. FC Slovácko, AC Uherské Hradiště, HC Uherské Hradiště
	Základní škola T. G. Masaryka, Bojkovice	volejbal, fotbal, atletika, lyžování	VSC Zlín, Tělovýchovná jednota Bojkovice
Vsetín	Základní škola Vsetín, Luh 1544	fotbal, hokej, florbal, atletika	Školní sportovní klub při ZŠ Vsetín, další kluby
	Základní škola Videčská, Rožnov pod Radhoštěm	lyžování, skoky na trampolínách, biatlon, tenis, florbal, lední hokej	různé sportovní kluby
	Základní škola Zubří	házená	HC Zubří
Zlín	Základní škola Komenského II, Zlín, Havlíčkovo nábř. 2567	fotbal, sportovní aerobik	FC TESCO MA Zlín, Gymaerobik klub Zlín, GaSi Team Aerobik
	Základní škola Emila Zátopka Zlín, Štefánikova 2701	plavání, lední hokej, atletika	Plavecký klub Zlín, Zlínský plavecký klub, HC PSG Zlín, Atletický klub PSK Zlín
	Základní škola Zlín, Okružní 4685	volejbal	VSC Zlín
	Základní škola Zlín, Kříby 4788	házená	HC Zlín
	Základní škola Zlín, Dřevnická 1790	basketbal, lyžování, sportovní gymnastika	Sportovní klub basketbalu Zlín

Zdroj: Koncepce podpory sportu Zlínského kraje (2012), vlastní zpracování

